

Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

рэгіянальная газета

1 жніўня 2003 года

№ 31 (432)
Выходзіць па пятніцах

ПЛЮС Тэлетыдзень

Навіны рэгіёну

Час паказаць усім

АШМЯНЫ. У мясцовым краязнаўчым музеі праходзіць выстава «Ваенны рыштунак». Наведвальнікі маюць магчымасць паглядзець на старажытную кальчугу, мудзір гусара 1812 года, шаблю часоў Першай Сусветнай вайны і іншае. Экспанаты былі перададзены з іншых музеяў гадоў 40 таму. Настаў час паказаць іх усім.

Святлана ЦІШКО.

Шахматны кароль

МАЛАДЗЕЧНА. Брытанскі чэмпіянат па шахматах, у якім удзельнічалі больш за 300 шахматыстаў з Шатландыі, Англіі, Францыі, Германіі, Расіі, Швейцарыі, праходзіць у Эдынбургу. Беларусь на ім прадстаўляе маладзечанец Віталь Качаткоў. Ён мае 6,5 ачкоў з 9. Змагаецца за II месца. Віталь займаецца гэтым відам спорту з 12 гадоў. Летась ён стаў чэмпіёнам Рэспублікі Беларусь у вышэйшай лізе.

Святлана ЦІШКО.

Новае абсталяванне

ВАЛОЖЫН. Абнаўленнем халадзільнага абсталявання займаецца мясцовае райспажытаварыства. Ужо набыты тры нізкатэмпературныя халадзільныя вітрыны для магазіна "Ветразь", што знаходзіцца ў райцэнтры, і дзве сярэднетэмпературныя для гандлёвых кропак у Ракаве і Івянцы. Устаноўлены скрыні для продажу марожанага, якія сталічны хладакамбінат здаў валожынцам у арэнду бясплатна.

Аддзел інфармацыі "РГ".

Гарэў дом

ВІЛЕЙКА. Пажар, у выніку якога выгарэў пакой, а гаспадар 1942 года нараджэння задыхнуўся ў дыме, адбыўся ў адным з жылых дамоў вёскі Рабунь. Няшчасце здарылася з-за неасцярожнага абыходжання з агнём.

Марына СЛІЖ.

Трагедыя ў сям'і

АСТРАВЕЦ. Падчас работ па добраўпарадкаванні дарогі ў вёсцы Газа брыгада рамонтнабудаўнічага ўпраўлення спілавала дрэва, сухі сук якога абарваў провад лініі электраперадач. Яго скруцілі, адкінулі з дарогі, аднак мер бяспекі не прынялі, нягледзячы на тое, што аварыя адбылася ў людным месцы. У выніку — загінуў 5-гадовы хлопчык.

Ірына РАБУШКА.

Трывога ў Паняцічах

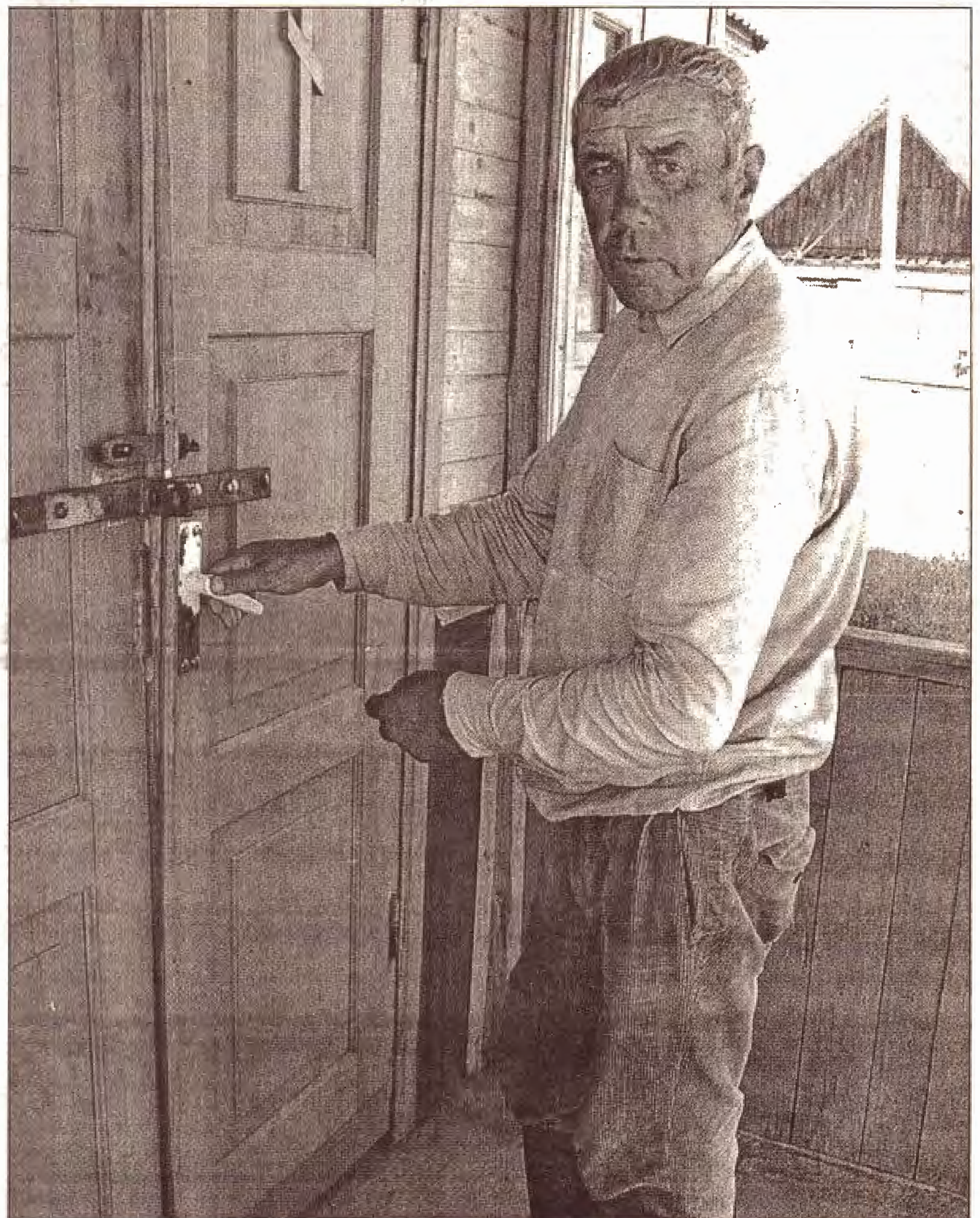
ВІЛЕЙКА. Трывожна і сумна звіняць званы Паняціцкай царквы. У мінулыя выхадныя адсюль былі скрадзены іконы.

Ніхто ў вёсцы дакладна не ведае, калі зламыснікі зрабілі сваю чорную справу. Адны кажуць, быццам бы дзверы святыні былі адчынены яшчэ ў пятніцу, іншыя сцвярджаюць, што замкі збілі ў ноч з суботы на нядзелю. Такой жа думкі прытрымліваецца і пенсіянер Іван Дзік, хата якога знаходзіцца недалёка ад царквы. Ён адным з першых заўважыў сляды няпрошаных гасцей і разам з суседкай выклікаў міліцыю.

Вёска гудзе, як растрывожаны вулей. Жыхары, у большасці сваёй пенсіянеры, не могуць зразумець, дзе нарадзіўся і вырас чалавек, які здолеў падняць руку на святое, асмеліўся абабраць царкву, за аднаўленне якой змагалася столькі людзей.

Першую бажніцу, якая высілася над вясковымі могілкамі, узвялі яшчэ прадзеды сённяшніх жыхароў. Была царква высокай, каменнай, і збірала ў выхадныя дні прыхаджан не толькі з гэтай вёскі. У часы Хрушчова яе разбурылі. "Разадралі на кавалкі трактарам і вывезлі за межы раёна" — сказала Зінаіда Мядзвецкая, жыхарка вёскі. Новую царкву "пабудавалі" ў 2001 годзе. Пераабсталявалі пад яе драўляны будынак клуба, які некалькі гадоў запар стаяў незапатрабаваным, з выбітымі вокнамі і паламанымі дзвярыма. Сродкі на рэстаўрацыйныя работы збіралі, як кажуць, са свету па нітцы. Дапамог Вілейскі райвыканкам, ахвяравалі свае пенсіі вяскоўцы, унёс уклад і былы настаяцель мясцовай царквы Віктар Бікарэвіч. У Паняцічы ён прыязджаў ледзь не кожны месяц, падтрымліваў маральна і матэрыяльна, дзякаваў людзям за тое, што вырашылі аднавіць царкву ў вёсцы, дзе быў яго першы прыход.

Сёлета ў сакавіку споўніўся роўна год з дня яе адкрыцця. Людзі расказваюць, што была ў гэты дзень вялікая ўрачыстасць і малебен, на які сабралася шмат народу. Наведаў у свой час вёску і асвяціў храм і Мітрапаліт Філарэт, які падарыў на добрую памяць вяскоўцам старажытную ікону.

Аляксей Гулевіч — староста Паняціцкай царквы, што ў Вілейскім раёне. Менавіта ён ездзіў у сталіцу з просьбай адкрыць у вёсцы царкву.

Адразу думалася, што менавіта яе зламыснікі і ўкралі. Аднак з царквы, па словах старасты Аляксея Гулевіча, зніклі дзве іншыя іконы, а таксама маліто́ўнікі, металічныя падсвечнікі, што стаялі за царскімі дзвярыма. Цяжка сказаць, хто асмеліўся на такі "подзвіг", але вяскоўцам чамусьці здаецца, што зрабіў гэта чалавек, які не раз быў у Паняцічах, а можа і ў царкве, бо знайсці іх аддалены ад райцэнтра населены пункт не так ужо і проста. А трэба ж было яшчэ ведаць, дзе размешчаны храм, чым у ім можна пажывіцца.

Пасля той ночы мужчыны вырашылі яшчэ больш умацаваць дзверы царквы. На іх прыбілі металічную скобу і павесілі два велізарныя замкі. Цяжка ўздыхаючы, кажуць, што гэтыя запоры зноў жа хутчэй для сумленных людзей. Зладзюгі, калі будуць мець на тое патрэбу, справяцца і з імі, альбо патрапяць у храм праз дах.

Марына СЛІЖ.

Мастацтва вечнае

Сцвярджае наш аўтар Юрый Церабун і расказвае пра некалькі пакаленняў таленавітых мастакоў, якія жылі і жывуць у Смаргоні.

2-я старонка

Хачу ў Парыж?!

Наш зямляк Віталь, якому давялося ў пошуках заробку з'ездзіць ажно ў Парыж, дзеліцца сваімі ўражаннямі.

4-я старонка

А ў жніўні, што?

Даспелі апошнія парэчкі, агрэст, дружна прасіцца з драў вішні, раннія яблыкі, грушы і слівы. Чытайце парады садаводам і агароднікам ад пастаяннага вядучага рубрыкі Альбіна Макарэвіча.

6-я старонка

Пра святыні

МАЛАДЗЕЧНА. Аднойчы перад аматарамі клуба «Гаспадыня», што працуе пры цэнтральнай раённай бібліятэцы, выступіў святар Віталь Багданёнак. Сустрэча так спадабалася наведвальнікам, што на наступную запрасілі Уладзіміра Цярэшчанку — настаўніка праваслаўнай нядзельнай школы для дарослых.

А з 1998 года бібліятэка на агул пачала працаваць па праграме духоўнага выхавання чытачоў. Яе работнікі ўдзельнічалі ў Свята-Ефрасіннеўскіх, Кірыла-Мяфодзіеўскіх чытаннях, ладзілі выставу духоўнай літаратуры з фондаў бібліятэк Свята-Успенскага храма і касцёла Святога Юзафа. У бліжэйшыя 2 гады зноў будуць арганізаваны сустрэчы са святарамі і настаўнікамі нядзельных школ, пройдуць вечарыны, гістарычныя падарожжы, інтэлектуальныя гульні, прэс-інфарміны.

А пакуль што вынікам працы галоўнага бібліёграфа Валянціны Стэльмах і загадчыцы аддзела абслугоўвання і інфармацыі Таццяны Закрэўскай стала брашура «Святыні Маладзечаншчыны». На 22 старонках расказваецца аб праваслаўных і каталіцкіх храмах раёна. На першых старонках — маладзечанскія Свята-Успенская і Свята-Пакроўская царква, касцёл Святога Юзафа. Далей у алфавітным парадку: Аляхновічы, Беніцы, Краснае, Хожава, Чысць — усяго 23 храмы Маладзечаншчыны, у тым ліку і тыя, што яшчэ будуюцца.

Падаецца самая поўная інфармацыя: у якім баку населенага пункта размешчаны, калі пабудаваны, стыль, архітэктурныя асаблівасці, расклад працы, імёны настаяцеляў, цікавыя гістарычныя звесткі. Расказваецца, напрыклад, пра тое, што ў Беніцы ёсць ікона, падараваная Свята-Пакроўскай царкве жонкай Аляксандра II. Большасць тэкстаў праілюстравана фотаздымкамі. Брашура прызначана вернікам рэгіёна.

Сярод святыняў Маладзечаншчыны – Іосіфаўская царква ў вёсцы Гарадзілава. Фота Аляксандра МАНЦЭВІЧА.

Вялікую працу па зборы інфармацыі правялі Таццяна Закрэўская і Валянціна Стэльмах пры дапамозе маладзечанскага благачыннага айца Аляксандра Троцкага, айца Рыгора Папова, настаяцеля царквы ў Груздаве, айца Уладзіміра Рэпіна, які абараніў навуковую працу па праваслаўных прыходах Маладзечаншчыны, і іншых святароў.

Хоць выданнем і цікавяцца прадстаўнікі Беларускага дзяржаўнага універсітэта культуры, Акадэміі паслядыпломнай адукацыі, але пакуль што свет убачылі толькі 5 экзэмпляраў. На больш не хапае грошай.

Святлана ЦІШКО.

■ СМАРГОНСКІЯ НАТАТКІ

Мастацтва вечнае

Самым першым мастаком, з якім я пазнаёміўся ў Смаргоні, быў Эдуард Юльянавіч Жакевіч. Ён працаваў мастаком у кінатэатры "Космас". Прыгожа выкананыя гэтым майстрам вялізныя рэкламныя шчыты мне вельмі падабаліся, і я быў проста ўражаны, якая ж падобная Людміла Гурчанка да самой сябе.

Зайшоўшы да яго ў майстэрню, папрасіў дазволу пагледзець творы. І тут, працуючы над жаночым партрэтам перадавіка сельскай гаспадаркі, ён сказаў:

— Няма часу працаваць для сябе. Мне адзін калгас заказаў шэраг партрэтаў сваіх лепшых людзей.

Трэба сказаць, што пісаў ён у акадэмічнай манеры і ўмеў гэта рабіць.

Тут, у майстэрні, пазнаёміўся з яго сынам Эдзікам. Неяк юнак сказаў мне:

— Калі цікавішся мастацтвам, прыходзь, памалюем разам на эцюдах.

Жылі яны тады ў невялічкай хатцы на Святлянскай вуліцы.

Выйшлі за агароды і сталі разглядаць пейзаж. Эдзік выняў туш, ручку са звычайным пяром "Зорачка" і без алоўкавага накіду пачаў працаваць. Такое давялося бачыць упершыню.

Яго віртуознасць, прыгожы штрых, выразнасць, адчуванне прасторы і кампазіцыйная цэласнасць не дазволілі мне выняць свае алоўкі і паперу.

Не мог я тады нешта рабіць пры такім майстры, але мы пасябравалі.

Цяпер Эдуард Эдуардавіч Жакевіч – дацэнт, выкладае ў Беларускай акадэміі мастацтваў. У яго на 4-м курсе на аддзяленні рэкламы вучыцца мая пляменніца, дачка брата-скульптара Наташа Церабун.

Няма ніякай скідкі на тое, што мы знаёмыя, бо яна старанна рыхтуецца да яго заняткаў і вельмі патрабавальная да сябе.

Неяк пры сустрэчы ў Мінску ў яго на кафедры Эдуард Эдуардавіч падараваў мне вялізную кніжку прафесара Р.Чантурыя "Гісторыя архітэктуры" са сваімі графічнымі ілюстрацыямі. Тут увесь талент мастака Эдуарда Жакевіча.

Гэты выдатны падарунак сёння — бібліяграфічная рэдкасць, і ён для мяне – самы дарагі.

— А памятаеш, як у Смаргоні пры нашым знаёмстве ты таксама падараваў мне кніжку Леаніда Дайнэкі "Вучыцеся маляваць". Захоўваю ў сваёй бібліятэцы, — сказаў мне вядомы, таленавіты беларускі мастак і выкладчык.

На вуліцы Піянерскай жыла мастачка Лілія Уладзіміраўна Трахалева. Шмат чуў пра папулярнасць яе твораў сярод людзей, ды і брат-скульптар не раз казаў:

— Схадзі, пазнаёмся. Цікавы чалавек.

Нарэшце наша сустрэча адбылася.

У прыбудове з блокаў да сваёй драўлянай хаты яна зрабіла сабе даволі прасторную майстэрню. Асабліва цяпла не было, але працаваць даводзілася.

Углядаючы свой зрок, які ўвесь час пагаршаўся, яна пісала творы вялікіх памераў, таму патрэбна была прастора каб адысці ад палатна.

Гаваркая жанчына адразу мяне зачаравала. Прапанавала паглядзець свае альбомы алоўкавых пейзажаў, а потым перайшлі да жывапісу.

Калі ўбачыў яе шэдэўр "Успаміны", страціў мову. На партрэце – вобраз старой жанчыны з выдатна напісаным тварам, асветленым халодным колерам месячнай ночы, і крэсла, на спінцы якога ляжыць вясельны вэлюм.

Божухна! Якая глыбіня вобразу, выдатны каларыт, прыгажосць і філасофія жыцця! Чаму не бачыў гэтага раней?

Потым мы пасябравалі, але толькі на нейкі момант.

Купіў у яе пейзаж для сваёй вялікай хатняй калекцыі, зрабіў раму, павесіў на дастойнае месца. Убачылі маладзечанскія мастакі. Аб нечым паміж сабой пагутарылі і адзін з іх кажа:

— Амаль І.І.Шышкін. Хто аўтар, дзе купіў?

— Л.У.Трахалева са Смаргоні, — з гонарам адказаў я.

— Прыгожа. Віншую, — сказаў другі мастак, які далучыўся да нашай размовы.

Любаваўся год, другі, а тады чамусьці прычапіўся да кампазіцыі і на сантыметраў 15 падкараціў палатно з правага боку. На мой погляд, твор стаў больш цэльным і выразным.

Неяк запрасіў у Маладзечна Лілію Уладзіміраўну на выстаўку, дзе былі і мае творы.

Выслухаўшы яе суровую крытыку мне і другім мастакам, мы пайшлі абедаць, каб падвесці нейкі вынік.

Доўга яна хадзіла па хаце, разглядала маю калекцыю з твораў прафесійных беларускіх мастакоў і ўбачыла свой.

За сталом яна з крыўдай сказала, звярнуўшыся да мяне:

— Калі кожны мэцэнат будзе падаўжаць ці падкарочваць працу, то што тады застанецца ад мастака?

Пасля гэтых слоў яна больш не хацела ні есці, ні піць.

Доўга я прасіў прабачэння за свой мастакоўскі ўчынак, і, відаць, Лілія Уладзіміраўна даравала, бо мы зноў сябравалі.

Толькі не ведала яна, што з цягам часу некаторыя кіраўнікі ўстаноў дадуць загад зняць са сцен творы прафесійных мастакоў, якія, на іх погляд, сталі не сучаснымі, і выкінуць у гаражы, а я ўсяго толькі прыку падкараціў.

Прыемным субяседнікам быў самадзейны скульптар Аляксандр Іванавіч Жываеў, першы настаўнік майго брата. Яшчэ маленькім хлапчуком на выстаўцы твораў самадзейных мастакоў Маладзечанскай вобласці я бачыў яго скульптуру "Свабода".

Гэта быў негр, які разрываў сваімі моцнымі рукамі ланцуг. Мяне здзівіла, як гэта аўтар змог зрабіць усё так тонка і выразна, што відаць напружаныя мышцы і нават жылачкі. Негр быў чорны з сінім адценнем. І не мог я тады ўцяміць, што гэта таніраваны гіпс, аб чым даведаўся толькі потым.

У майстэрні Аляксандра Іванавіча ў Залессі давялося блізка пазнаёміцца з творчасцю гэтага самабытнага мастака. Сярод яго скульптур быў партрэт М.Агінскага, і пасля абмеркавання гэтага невялічкага па сваіх памерах твора мы разам пайшлі ў маёнтак, каб аддаць даніну павагі нашаму знакамітаму земляку.

Сёння ў Смаргоні жыве і працуе новае пакаленне таленавітых мастакоў. Адзін толькі Аляксандр Іваноў можа праславіць горад і Беларусь на самых прэстыжных выстаўках, не кажучы пра іншых.

У кожнага творцы свой час і свая эпоха. Творчых поспехаў вам, дарагія мастакі і калегі!

Юрый ЦЕРАБУН.

■ ТЭАТР

Новы рэжысёр у абноўленым тэатры

МАЛАДЗЕЧНА. Мінскі абласны драмтэатр паўгода адпрацаваў без мастацкага кіраўніка.

Пасля таго, як Мікалай Мацкевіч пайшоў на заслужаны адпачынак, кіраўніцтва было ў руках мастацкай рады. 28 жніўня ў тэатр прыйдзе новы мастацкі кіраўнік – Валерый Ласоўскі, рэжысёр Тэатра беларускай драматургіі. Яго кандыдатура зацверджана Мінаблвыканкомам. «Мы супрацоўнічаем з Валерыем Мурычным, – гаворыць дырэктар тэатра Сяргей Валькові̇ч. – Магчыма, ён будзе пастаноўшчыкам наваготняга шоў у 2004 годзе. Мы спадзяёмся, што Валерый Мурычын пяройдзе да нас на пастаянную працу». Так што хутка ў тэатры будзе некалькі супрацоўнікаў з рэжысёрскай адукацыяй.

«Каб тэатр быў падобны на тэатр, – працягвае Сяргей Валькові̇ч, – хочацца абнавіць фае, замяніць апаратуру, бо наша – гэта ўчарашні дзень. Але фінансавае становішча не дазваляе. Напрыклад, рамонт фасада прыватная фірма рабіла практычна ў доўг, напавер».

Святлана ЦІШКО.

■ ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ

Каб вярнуцца да вытокаў

Прачытала ў газеце матэрыял Марыны Сліж "Каб ведаць, хто мы". Поўнасцю з ёй згодна, але хачу выказаць і свой пункт гледжання.

Нарадзілася я ў горадзе Маладзечна. Бацька – рускі з Ноўгарада, маці – полька з Варшавы. Я – беларуска. Сказаць, што люблю сваю Радзіму Беларусь, значыць не сказаць нічога.

Я не размаўляю па-беларуску. Не могуць гаварыць на гэтай мове ні мае дзеці, ні ўнукі. Хаця таксама нарадзіліся ў Маладзечне. Але ўсе мы любім сваю радзіму і ганарымся сваёй нацыянальнай прыналежнасцю. Чытаем беларускія газеты, часопісы, кнігі, спяваем беларускія песні. Дарослыя члены маёй сям'і вывучаюць гісторыю нашай дзяржавы. А падштурхнулі да гэтага публікацыі ў прэсе, у якіх расказвалася пра невядомыя раней факты з гісторыі народа беларускага народа. Калі пазнаёміцца з імі і гістарычнымі звесткамі, якія раней нідзе не друкаваліся, становіцца зразумела, што ў гісторыі маёй радзімы і сапраўды шмат белых плям. Быццам і не была яна ніколі дзяржавай, а толькі вотчынай то палякаў, то рускіх.

Толькі цяпер адкрываюцца слаўныя старонкі нашага мінулага, аб якіх мы раней нават не ведалі. Добра ж пастараліся рускія, палякі, а затым і Савецкі Саюз, калі амаль усё выкраслілі з нашай гісторыі. Вось і дайшлі да таго, што забыліся пра свае карані. Відаць, былі добрым матэрыялам для "лепкі".

Час ідзе. Людзі ўсё часцей і часцей падымаюць на старонках часопісаў, газет, пытанне "хто мы?" Зразумелі, што гісторыя народа непадзельная з гісторыяй горада, чалавека, сям'і, што любоў да радзімы, патрыятызм, гонар за зямлю, на якой мы жывём, павінны прайшкаць з малаком маці, выхоўвацца з дзяцінства. Гэта павінна быць палітыкай дзяржавы. І не трэба блытаць паняцці "гонар за нацыю" з "нацыяналізмам", бо я не нацыяналістка.

У старажытных славян юнак не мог стаць паўналетнім, пакуль нараўне з фізічнымі выпрабаваннямі не быў здадзены самы галоўны экзамен – гісторыя жыцця пяці пакаленняў продкаў. Той, хто не ведаў і не памятаў сваіх каранёў, лічыўся небяспечным чалавекам, бо мог здрадзіць радзіме, яму не было чаго губляць. Хто можа сёння расказаць аб пяці пакаленнях, што жылі перад намі?

Не адразу беларусы вернуцца да сваіх вытокаў. Экскурс у мінулае яшчэ толькі пачаўся. Але, каб ганарыцца, трэба ведаць. Гэта ўжо залежыць ад кожнага з нас.

Наталля МІНОШЫНА.

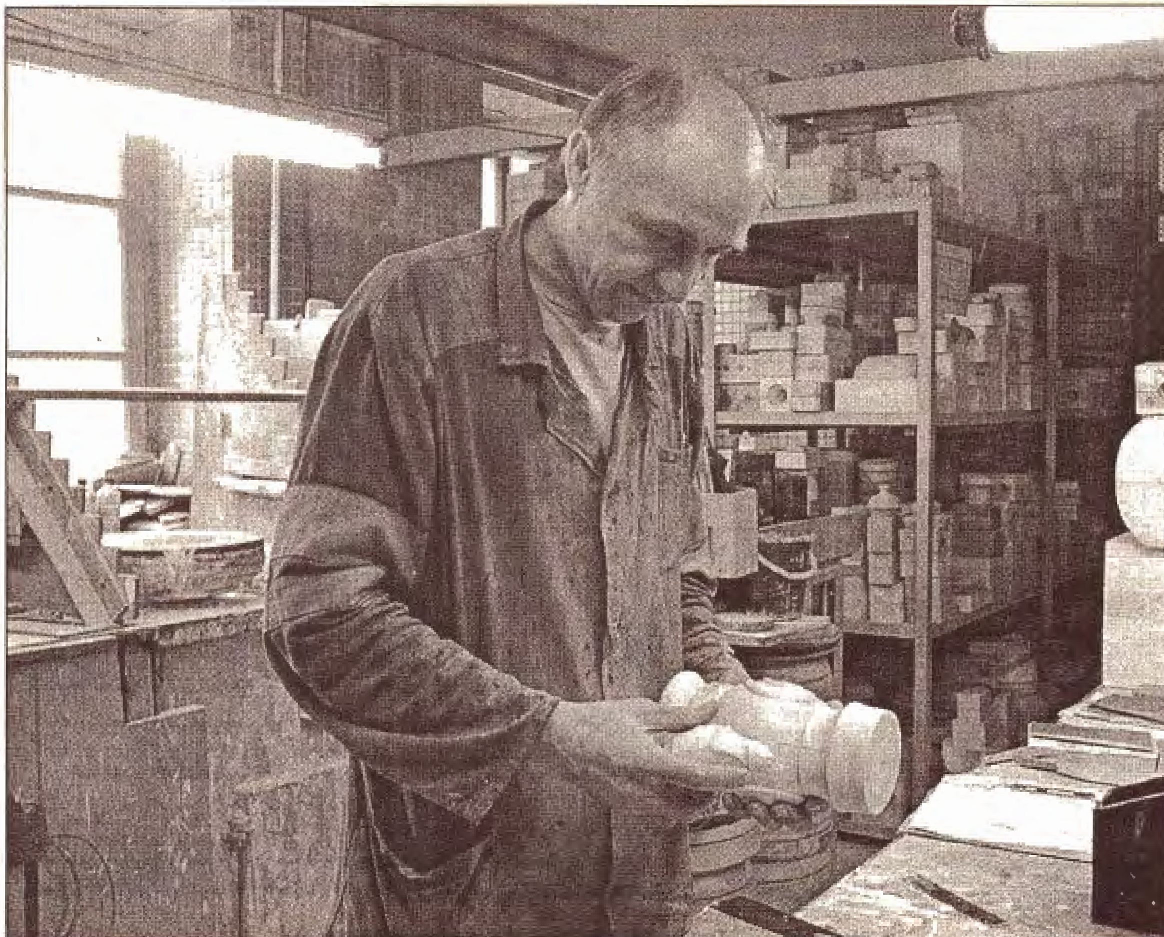

■ ВЫТВОРЧАСЦЬ

У таварыства почырк свой

РАДАШКАВІЧЫ. Кожныя дваццаць хвілін з печы бесперапыннага дзеяння ААТ "Белмастацкераміка" выходзіць новая партыя гатовай прадукцыі. У ліку яе і чайныя сервізы "Надзін", заказчыкам якіх з'яўляецца фірма з аднайменнай назвай.

А яшчэ – наборы для дранікаў, прыгожай каструляй, патэльняй і смятаннікам, падсвечнікі "Троіца" і куфлі для піва "Рак". Толькі ў чэрвені паставілі работнікі "Керамікі" ў гандаль каля 220 найменняў сваёй прадукцыі. У час жорсткай канкурэнцыі, нават для таго каб заставацца на месцы, трэба ўвесь час ісці ўперад, папаўняць асартымент.

У ААТ "Белмастацкераміка" Валерый Бусараў працуе з 1975 года. Ён – мадэльшчык, чалавек, які адказвае за запуск новай прадукцыі.

Фота Ірыны РАБУШКІ.

Ёсць у спецыялістаў "Белмастацкерамікі" і індывідуальныя, тэрміновыя заказы. Каб выканаць іх своечасова, не падвесці кліента, даводзіцца працаваць ударнымі тэмпамі. Нядаўна, напрыклад, участак ліцця выконваў спецзаказ Мінскага лікёра-гарэлачнага завода. За два тыдні тут выпусцілі 2 тысячы штук керамічных бутэлек у форме ката. У доўгім і няпростым працэсе нараджэння посуду з гліны былі задзейнічаны ў асноўным жанчыны. Гэта яны замывалі, зачышчалі няроўнасці на паверхні вылітых са шлікеру бутэлечках, адпраўлялі іх на абпальванне ў печ. Такі ж тэхналагічны працэс прайшлі ў свой час і чайныя наборы "Надзін", "Зубры", дэкаратыўныя вазы, чайнікі, пано і яшчэ сотні іншых найменняў посуду, узоры якіх з цяжкасці ўмяшчае музей прадпрыемства.

Экскурсія па ім можа зацягнуцца не на адну гадзіну. За гісторыю свайго існавання адкрытае акцыянернае таварыства, дзякуючы працаздольнаму калектыву, распрацавала і выпусціла тысячы відаў прадукцыі. Работнікі кажуць, што без цяжкасці могуць распазнаць яе ў любым спецыялізаваным магазіне, на любой выставе. Таварыства даўно мае свой почырк, свае асаблівасці работы з глінай, якія перадаюцца з пакалення ў пакаленне і захоўваюцца дзесяцігоддзямі.

Марына СЛІЖ.

Курсы валют НБ РБ

	24.07 руб.	31.07 руб.
Долар ЗША	2069,00	2073,00
Еўра	2354,83	2370,99
Злоты	531,19	542,39
Літ	682,16	686,56
Расійскі рубель	68,18	68,50

«Вулічныя» курсы ў Маладзечне

Долар	2065/2085	2075/2100

Маладзечна. Цэны на рынку

Прадукты	Цана (руб.) 23.07	30.07
Кілбаса с/вялен., 1 кг	12700	12600
Сасіскі, 1 кг	3900	4000
Селядзец, 1 кг	2800	2800
Рыс, 1 кг	800	820
Грэчка, 1 кг	1450	1450
Цукар, 1 кг	1310	1310
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1000	1000
Алей, 1 л	1750	1900
Маянэз, 200 г	500	500
Кава «Пеле», 100 г	2200	2200
Шпроты, бляшанка 160 г.	800	900
Соус там.«Мінскі», 0,5 л	760	750
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	1000	1100
Капуста, 1 кг	500	350
Морква, 1 кг	1000	700
Лімоны, 1 кг	2300	2100
Апельсіны, 1 кг	1850	1980
Памідоры, 1 кг	1300	900
Агуркі, 1 кг	400	350
Кавуны, 1 кг	800	900
Яблыкі, 1 кг	1500	2000

Сялянскія прадукты

Малако, 1,5 л	700	700
Смятана, 1 л	2000	2000
Масла, 1 кг	4000	4300
Тварог, 1 кг	1700	1800
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1400	1400
Бульба, 1 вядро	5000	5000
Вішня, 5-літр. вядро	6000	10000
Маліна, 5-літр. вядро	9000	7500
Чырв. парэчка, 5-літр.	3000	4000
Крыжоўнік, 5-літр. вядро	4500	7000
Чарніцы, 1 вядро	7000	8000

Знікла жанчына

Аддзяленнем спецыялізаванага дазнання Маладзечанскага ГРАУС расследуецца крымінальная справа №03016151042, узбуджаная 10 ліпеня 2003 года па факту знікнення без вестак Броўкі Аўстрыі Станіславаўны (у сям'і называлі Тамарай). Нарадзілася 5 лютага 1960 года, ураджэнка г.Аўце Добельскага раёна Латвійскай Рэспублікі, працавала вартаўніком у Радашкавіцкай школе мастацтваў і пражывала па адрасе: Мінская вобласць, Маладзечанскі раён, г.п.Радашкавічы, вул.Юбілейная, д.8. Каля паловы восьмай раніцы 28 чэрвеня 2003 года яна выйшла з дома ў невядомым кірунку і да сёння яе месцазнаходжанне не вызначана.

Броўка Аўстрыя Станіславаўна.

Прыкметы: на выгляд 40 год, рост 163-165 см., склад цела сярэдні, твар па форме круглявы, па колеры бледны, тып твару еўрапейскі, лоб высокі і вертыкальны, бровы дугападобныя, вочы блакітныя, нос сярэдні (аснова носа прыпаднятая), рот вялікі, вусны тоўстыя, падбародак па палажэнні вертыкальны, вушы сярэднія, валасы на галаве светла-русыя і роўныя да плеч, голас звонкі, маўленне яснае, памер абутку 38, асаблівых прыкмет не маецца.

Была апранута: у белую ніжнюю бялізну; у шэрае трыко, якое шчыльна аблягала фігуру і мела па баках белыя падоўжныя палосы; у світэр трыкатажны шэры без узора з шасцю дэкаратыўнымі гузікамі; у кофту шарсцяную белага колеру; туфлі чорныя скураныя без зашпілек з квадратнымі насамі і невысокімі шырокімі абцасамі.

Пры сабе мела: сіні пакет "Нівея", расчоска карычневага колеру.

Грамадзянам, якім штонебудзь вядома пра абставіны знікнення ці месцазнаходжанне Броўкі Аўстрыі Станіславаўны, просьба паведаміць у Маладзечанскі ГРАУС па тэлефоне 7-61-22, 7-61-55 ці 02.

Намеснік начальніка Маладзечанскага ГРАУС падпалкоўнік міліцыі Віктар МАРОЗАЎ.

Асцярожна! Лінія электраперадач!

Пачалося жніво. Каб папярэдзіць няшчасныя выпадкі пры сельгасработах, неабходна строга выконваць патрабаванні бяспекі. Ахова ліній электраперадачы ад пашкоджанняў з'яўляецца важнай дзяржаўнай справай.

Пашкоджанні ліній электраперадачы выклікаюць перапынкі ў забеспячэнні электраэнергіяй прамысловых і сельскагаспадарчых спажыўцоў, населеных пунктаў, наносяць вялікую шкоду народнай гаспадарцы.

Маладзечанскія электрасеткі папярэджваюць кіраўнікоў калгасаў, арганізацый, прадпрыемстваў, грамадзян аб неабходнасці выканання "Правілаў" аховы электрычных сетак да і вышэй 1000 В.

Вялікую колькасць пашкоджанняў ліній электраперадачы выклікаюць парушэнні правілаў вытворчасці работ паблізу ці пад правадамі ліній электраперадачы, работ на трасах ВЛ стралавых кранаў, сельскагаспадарчых машын і механізмаў, збудаванне ўсемагчымых аб'ектаў без ведама электрасетак і да г.п., а таксама астатнія прычыны (накіды на правады, наезды на апоры ліній электраперадачы аўтатранспарта і сельгасмашын, дотык правадоў высокагабарытнымі механізмамі, прастрэлы ізалятараў і інш.)

Для забеспячэння захаванасці, стварэння нармальных умоў эксплуатацыі электрычных сетак, устанаўліваюцца ахоўныя зоны ўздоўжпаветраных ліній электраперадач у выглядзе зямельнага ўчастка і паветранай прасторы, абмежаваных ветрыкальнымі плоскасцямі па абодва бакі ад крайніх правадоў пры неадхіленым іх становішчы, на адлегласці: для ліній напружаннем да 1000 В – 2 м, да 20 кВ – 10 м, 35 кВ – 15 м, 110 кВ – 20 м, 220 кВ – 25 м, 330 кВ – 30 м.

Зямельныя ўчасткі, што ўваходзяць у ахоўныя зоны электрычных сетак, не адбіраюцца ў землекарыстальнікаў і выкарыстоўваюцца імі для правядзення сельскагаспадарчых і іншых работ з абавязковым захаваннем патрабаванняў правілаў аховы электрычных сетак.

Асабліва небяспечна датыканне машыны і механізма непасрэдна да провада ВЛ, дзе можа адбыцца набліжэнне машыны на недапушчальна блізкую адлегласць да провада, абрыў провада і яго падзенне на машыну ці наезд машыны на абарваны провад.

Выкананне работ у ахоўнай зоне ВЛ з прымяненнем высокагабарытных машын і механізмаў павінна ажыццяўляцца па нарадзе-допуску, які выдаецца тэхнічным кіраўніцтвам уладальніка машын і механізмаў. Работы павінны выконвацца не менш чым дзвюма асобамі, адна з якіх прызначаецца назіральнікам. Допуск да работ па нарадзе-допуску ажыццяўляе прадстаўнік электрычных сетак – уладальнік ВЛ.

Дапускаецца аднаасобная работа ў ахоўнай зоне ВЛ на машыне пры ўмове адначасовай работы другой машыны, пры гэтым яны павінны знаходзіцца адна ад адной не далей за 20 м.

Да высокагабарытных машын адносяцца тыя, што маюць вышыню не менш за 3 м – калі ў працэсе работы патрабуецца тэхналагічнае абслугоўванне машыны зверху.

ЗАБАРАНЯЕЦЦА:

– працаваць у пралётах ВЛ, якія маюць абарваныя правады, набліжацца да апор з абарванымі правадамі, якія падвяргаюцца аднабаковаму цяжэнню, а таксама да саміх абарваных правадоў на адлегласць 20 м;

– набліжацца да апор ВЛ 6-35 кВ, што маюць прыкметы замыкання на зямлю (разбураны ізалятар, абарвана звязка, каля апоры відаць выпарэнне вільгаці, пажар, таянне снегу, на апоры гарыць дуга і г.д.), на адлегласць менш за 20 м, а таксама працаваць у пралётах каля гэтых апор;

– выконваць земляныя работы на глыбіні больш за 0,3 м, а на землях, што ўзорваюцца, – больш за 0,45 м, на адлегласці менш за 2 м ад апор, падкосаў, адцяжак без пісьмовага дазволу ўладальніка лініі;

– самастойна прадпрымаць меры па зняцці провада з машыны ўручную, у тым ліку і з дапамогай якіх-небудзь прадметаў;

– датыкацца да апор, узлазіць на іх ці прывязваць да іх жывёлу;

– накідваць ці прыстаўляць да правадоў ВЛ якія-небудзь прадметы;

– складзіраваць кармы, угнаенні, салому, торф, дровы і іншыя матэрыялы, разводзіць вогнішча ў ахоўных зонах паветраных ліній электраперадачы;

– размяшчаць палявыя станы, загоны для жывёлы, ажыццяўляць паліў сельскагаспадарчых культур;

– працаваць на высокагабарытных машынах пад правадамі ВЛ на ўчастках, што маюць рэзка няроўны рэльеф, а таксама наязджаць на бугры вышынёй больш 0,5 м;

– працаваць на стогакідальніку пад правадамі ВЛ; катэгарычна забараняецца запраўляць машыны гаручым у ахоўнай зоне.

Машына і механізмы належыць спыняць заўсёды толькі па-за ахоўнай зонай ВЛ.

Пры аварыйным спыненні любой машыны ў ахоўнай зоне ВЛ яна павінна быць убрана ў найкарацейшы тэрмін з зоны на буксіры.

Пры падзенні провада ВЛ на машыну вадзіцель павінен неадкладна спыніць яе. Калі пры гэтым можна вызваліць машыну ад абарванага провада яе перамяшчэннем, то неабходна зрабіць гэта як мага хутчэй і паведаміць аб тым, што здарылася, у электрычныя сеткі. У выпадку адсутнасці такой магчымасці назіральнік павінен паведаміць у электрычныя сеткі, і да прыбыцця аварыйнай брыгады ні ён, ні вадзіцель не павінны прадпрымаць ніякіх дзеянняў. Набліжацца да такой машыны на адлегласць, меншую за 20 м забараняецца.

Калі ў выпадку наезду на апоры, падзення провада ВЛ ці ўзнікнення электрычнага разраду машына загарыцца, то персанал, які абслугоўвае, павінен неадкладна яе пакінуць, але так, каб не было адначасовага датыкання чалавека да машыны і да зямлі. Лепш за ўсё саскочыць на зямлю на абедзве сагнутыя нагі, не трымаючыся за машыну, а аддаляцца ад яе можна толькі скачкамі на адной ці дзвюх самкнутых разам нагах ці гусіным шагам, не адрываючы ступні ног адна ад адной, адышоўшы так ад машыны на адлегласць 20 м. Аб тым, што здарылася **неабходна паведаміць у электрычныя сеткі па тэл. 2-65-85, 2-65-36, 2-65-52, вул. Драздовіча, 27**. Да прыбыцця спецыяльнай брыгады электрычных сетак забараняецца прадпрымаць якія-небудзь дзеянні па пажаратушэнні машыны і падыходзіць да яе бліжэй з 20 м.

Правядзенне работ у ахоўнай зоне ВЛ 10-330 кВ арганізацыямі, прадпрыемствамі і прыватнымі асобамі дазваляецца толькі пры пісьмовым дазволе і допуску Маладзечанскіх электрасетак.

За парушэнне правілаў аховы ліній электраперадач, якое выклікала ці магло выклікаць перапынак у забеспячэнні карыстальнікаў электрычнай энергіяй, пашкоджанне электрычных сетак ці нанясенне іншага ўрону народнай гаспадарцы, віноўныя прыцягваюцца да строгай адміністрацыйнай адказнасці.

Адміністрацыйнае спагнанне не вызваляе ад пакрыцця матэрыяльнага ўрону ва ўстаноўленым парадку.

Маладзечанскія электрычныя сеткі.
Малалдзечанскае аддзяленне энерганагляду.

■ БЕЛАРУСЫ ЗА МЯЖОЙ

Хачу ў Парыж?!

Многія нашы землякі едуць зарабляць на хлеб з маслам за мяжу. Здаецца, чым далей ад дому, тым больш плацяць. Але народная мудрасць сцвярджае: «На Падоллі — пірагі па коллі. Мы прыйшлі і там іх не знайшлі». Адзін з нашых суайчыннікаў нядаўна вярнуўся з Францыі і ведае, як там жывецца эмігрантам.

Парыж. Трыумфальная арка на плошчы дэ Голя. Фота з архіва «РГ».

У дарогу

Віталь нарадзіўся ў 1976 годзе ў Маладзечне. Вучыўся, служыў у войску. Пасля – шлюб, сын з'явіўся. А сям'ю трэба карміць, плаціць за кватэру. Служыў кантрактнікам у в/ч 52242, працаваў барменам, рабочым на заводзе лёгкіх металаканструкцый. Але грошай было нягуста. Так прыйшоў да думкі, што трэба ехаць за мяжу. На візу, білет, найманне кватэры, харчаванне пазычыў 250 долараў у сваякоў і сяброў.

«Мы ехалі ў Партугалію, – расказвае Віталь, – там былі знаёмыя хлопцы. Спачатку два дні аўтобусам Мінск-Ніца. Пасля яшчэ суткі ад Ніцы да сталіцы Партугаліі Лісабона.

Праз акно бачылі Польшчу, Германію, Аўстрыю, Іспанію, Італію, Францыю. У Лісабоне купілі тэлефонную картку, сталі званіць сваім знаёмым і знаёмым знаёмых. А яны нам адказалі: «Хлопцы, калі не хочаце карміць клапоў, уцякайце адсюль як можна далей». На той час ужо 50% легальных рабочых не маглі знайсці сабе працу, а мы ж – нелегалы. Акрамя таго, у Партугаліі вельмі многа рэкецціраў з заходняй Украіны, якія палююць на грошы турыстаў і нелегалаў. Падумаўшы, мы накіраваліся ў Францыю. Грошы хутка разышліся. Калі мы нарэшце апынуліся ў Парыжы, у нас было 30 еўра на дваіх».

Віват, Парыж!

Горад падзелены на 5 зон. Толькі 1-я і 2-я – уласна Парыж, астатнія — прыгарад. Прэстыжна жыць у 4-5 зоне, а ў цэнтры — толькі эмігранты і турысты, французаў мала. Бо ў цэнтральнай частцы горада вельмі брудна, шмат смецця. Там вельмі добрая ўборачная тэхніка, тратуары мыюцца з шампунем. Але ў 6 раніцы прыбіраюць, а ў 8 прыходзяць латочнікі і раскладаюць сваю драбязу — зноў валяюцца газеты, кардон.

З цэнтра ў прыгарад зручна дабірацца RER'амі. Гэта штосьці кшталту электрычкі цэнтр-прыгарад, калі б такая існавала.

У першы дзень па падказцы аднаго рускамоўнага бамжа Віталь з сябрам начавалі ў падземным пераходзе. На падлозе — гумавыя дарожкі-дыванкі. А калі яшчэ падаслаць кардон, вельмі добра спіцца. Спачатку хлопцы саромеліся. Але, як пабачылі, што там на начлег збіраецца многа народу, супакоіліся. Пасля два тыдні начавалі ў метро. Яшчэ два пабылі кандыдатамі ў Іншаземным легіёне. І зноў вярнуліся ў метро. Пэўны час здымалі паддашак на траіх. Але пасля нехта з французаў паскардзіўся, што ў пакоі, разлічаным на аднаго, жывуць тры хлопцы. Прыйшла паліцыя і высяліла іх з памяшкання. Два разы ўвогуле начавалі пад мостам. А ўжо ў кастрычніку, хоць і былі коўдры, кардон, але ўсё роўна холадна. Толькі праз 3 месяцы знайшлі закінуты дом у 4-й зоне.

Уладамі ўстаноўлены спецыяльныя дні, калі старыя рэчы выстаўляюцца проста на вуліцу. Пасля машына едзе і збірае ўсё выкінутае. А бывае, што французы пазбаўляюцца добрых рэчаў, якімі яшчэ можна карыстацца. Дапусцім, нейкая сям'я можа сабе купіць тэлевізар новай, самай апошняй мадэлі, таму стары выкідае. Галоўнае — прыйсці раней за машыну і забраць. Але і за такімі рэчамі трэба яшчэ пабегаць, бо жадаючых многа, асабліва з заходняй Украіны. Украінцы збіраюць гэтыя рэчы і адпраўляюць спецыяльным мікрааўтобусам дадому. Віталь з сябрам добра пабегалі, пашукалі, але знайшлі сабе даволі прыстойныя матрацы, тэлевізар, мікрахвалевую печ.

А ўвогуле, найманне кватэры абыходзіцца дорага — 500-600 еўра ў месяц, каля 150 еўра на чалавека .

Цэны на ежу розныя. У адной краме бутэлька той жа Coca-Col'ы каштуе ў два разы больш, чым у суседняй. Курыныя кумпячкі прадаюцца па той жа цане, што і ў Беларусі, мясны фарш у нас таннейшы. Але есці можна і бясплатна. Для гэтага ёсць спецыяльныя сталоўкі, дзе кормяць днём. Даюць першае, на другое — макарона, фасоля (або сачавіца), сасіскі ці кавалачак курыцы, кава, гарачае малако, кукурузныя шматкі. Ёсць месцы, дзе ў 20.00 даюць «ссабоечкі»: кавалак багета, ёгурт, малако, сок, абавязкова мясныя кансервы, яблык (банан, груша). На раздачы працуюць валанцёры — французы, якім за гэта адчувальна змяншаюць падаткі.

На «платформе»

У асноўным эмігранты-нелегалы выконваюць рэстаўрацыйныя, рамонтныя работы або становяцца рознарабочымі. Такую працу шукаюць на «платформе» (у Парыжы ёсць магазіны будаўнічых матэрыялаў «Платформ» - адсюль назва гэтага месца). Проста стаіш і чакаеш. Прэтэндэнтаў шмат і розных нацыянальнасцей: малдаване, беларусы, румыны, рускія, арабы, палякі. Прыязджаюць патроны і пытаюцца, хто што можа рабіць. Таму неабходна ведаць набор слоў, якія абазначаюць тваё працоўныя ўменні. Можна, зразумела, і зманіць. Але ніхто не будзе чакаць, пакуль ты навучышся. Патрон табе скажа: «Ты не умееш гэта рабіць», — і звольніць. Нелегалам плацяць на будоўлі па 40-60 еўра за 8 гадзін у дзень. У каго ёсць дазвол на працу і добрая спецыяльнасць, зарабляюць больш. Напрыклад, дзяўчына-праграміст з Мінска мела 120 еўра заробку у дзень, 5600 у месяц.

Трэба быць асцярожным: патрон можа і не выплаціць заробак. Але выйсце ёсць і з такой сітуацыі. Неабходна трапіць на рабочае месца, апрануцца ў «спяцоўку». Пасля трэба запатрабаваць свае грошы. Калі патрон адмовіцца, можна яго біць. Справа ў тым, што за кожнага «нелегала» працадаўцу належыць заплаціць штраф мінімум 20-30 тысяч еўра. Таму паліцыю на такія «разборкі» выклікаць не любяць. Тым больш, што паліцыя вымушае патрона выплаціць «нелегалу» заробак.

Калі працы няма, то вольнага часу многа. Можна хадзіць па горадзе, аглядаць яго выдатныя мясціны, фатаграфавацца. Ёсць у Парыжы бібліятэка Жоржа Пампіду. Там эмігранты могуць бясплатна слухаць музыку, вывучаць французскую мову, карыстацца Інтэрнетам. Многія хлопцы робяць так: прачнуцца, сходзяць у «дармоўку» (бясплатную сталоўку) і цэлы дзень слухаюць музыку, сядзяць у Інтэрнэце — працу нават не шукаюць.

У 5-й зоне Парыжа знаходзіцца знакаміты Дысней-лэнд. Гэты парк займае вялікую плошчу, але там выдаюць карту-даведнік на французскай, англійскай, нямецкай мове на выбар (на рускай, а тым больш на беларускай няма). Вакол атракцыёнаў ходзіць цягнічок. Уваходны білет каштуе 39 еўра, ён жа з'яўляецца білетам на ўсе атракцыёны. Дадаткова траціцца давядзецца толькі на ежу. Звычайна наведвальнікі праводзяць у парку цэлы дзень, бо забавы ёсць як для дзяцей, так і для дарослых.

У Францыі танней абыходзіцца карыстанне сотавым тэлефонам. Нават заробкі «нелегала» дазваляюць такую раскошу: Віталь мог патэлефанаваць сваякам, каб павіншаваць, напрыклад, з днём нараджэння. Але перад вяртаннем на радзіму прадаў «трубу»: у Беларусі ён не можа аплаціць такія выдаткі.

Пасылкі можна адпраўляць з вадзіцелямі аўтобусаў, што едуць праз Мінск. Трэба толькі папярэдзіць, у якім горадзе іх сустрэнуць. Натуральна, гэта платная паслуга. Нашы хлопцы заплацілі 80 еўра. Так перадаюць рэчы. З грашыма прасцей. Віталь карыстаўся паслугамі кампаніі, дзе варта толькі запоўніць бланк, даць грошы, запомніць індывідуальны код свайго перавода, і заплаціць за паслугу (30 еўра за суму да 500 еўра). Праз гадзіну сваякі могуць ужо ісці ў мясцовае (напрыклад, маладзечанскае) аддзяленне гэтай кампаніі і забіраць адпраўленую суму.

Праваахоўныя органы — гэта не праблема, калі не займацца продажам наркотыкаў. Паліцэйскія могуць спыніць на вуліцы, праверыць дакументы. І ўсё. А ў якасці дакументаў прымаюцца любыя паперы, нават праязны білет з фатаздымкам. Прычым запаўняюць іх са слоў самога грамадзяніна. Аднойчы затрымалі нашага земляка, а ў яго 5 дакументаў на розныя імёны. Але гэтыя хлопец жыў крадзяжом, таму ім зацікавіліся. Сапраўдны пашпарт Віталь не раіць паказваць: так менш праблем. Хлопцы, якія з самага пачатку не збіраліся вяртацца ў Беларусь, свае пашпарты закапалі яшчэ ў Германіі.

Нават калі "маладзечанскіх парыжан" за бойку з несумленным працадаўцам завезлі ў паліцэйскі ўчастак, нічога страшнага не адбылося. Капітан праверыў у хлопцаў дакументы. Затым прыйшлі 2 чалавекі ў цывільным і сказалі, што нелегалам працаваць у Францыі нельга. Хлопцы адказалі: «Мы гэта ведаем, але ж вельмі хочацца есці». На іх склалі пратакол і адпусцілі.

«Мужчынам у Парыжы нішто не пагражае, — упэўнены Віталь. Небяспека і злачыннасць – гэта ж мы, нелегалы», — гаворыць ён з усмешкай. Што сапраўды пагражае нелегалу, дык гэта нервовы зрыў. Тыдзень стаіш на "платформе", другі – на працу ніхто не бярэ. З цягам часу апаноўваюць думкі: «Тут тое ж самае, што і дома. Няма працы, няма грошай. А дома даўгі засталіся. Мне зноў не шанцуе, я няўдачнік».

Зноў на завод

Вяртацца можна самастойна, але лепш рабіць гэта за кошт Францыі. Ёсць аддзел Імігрэйшн Інтэрнэшнл. Жыхары былых французскіх калоній карыстаюцца ім, каб легалізавацца. Выхадцы з былога СССР — каб паехаць дадому. Там на чалавека складаецца анкета (гэта ці не адзіная ўстанова, дзе варта прад'явіць пашпарт беларускага грамадзяніна). Затым прызначаюць наступную сустрэчу. На ёй можа высветліцца, што ваша заява, анкета і ксеракопія пашпарта згубіліся. Але ўвесь пакет дакументаў хутка аднаўляюць. Звычайна ж на другой сустрэчы вам заказваюць білет і даюць на дарожныя выдаткі 153 еўра. Усё, можна ехаць. Практычна ніякіх перашкод больш не існуе.

Віталя спынілі на аўстрыйскай мяжы з-за таго, што віза была ўжо пратэрмінаваная. Мытнік на нямецкай мове спрабаваў растлумачыць, што за гэта трэба плаціць штраф 180 еўра. Віталь на ламанай французскай дзяўдзіць, што ў яго грошай няма. Зазірнулі ў кашалёк, але ж неабавязкова трымаць там канверсоўную валюту. Абураны мытнік разлапава пастаўлены штамп у пашпарце і прабурчаў нешта па-нямецку, мусіць, лаяўся.

Цяпер Віталь зноў працуе рабочым на адным з прадпрыемстваў Маладзечна. Жадаючых паехаць на заробкі за мяжу папярэджвае: «Жыць там можна. Я сам нізашто не вярнуўся б, калі б не жонка і сын. Але каб зарабіць вялікія грошы, трэба знайсці пастаянную працу. Гэта вельмі цяжка, асабліва для нелегала. А ўвогуле — вучыце мову краіны, у якую хочаце паехаць яшчэ на радзіме».

Святлана ЦІШКО.

Парыж – сталіца Францыі, галоўны эканамічны, палітычны і культурны цэнтр краіны, адзін з найпрыгажэйшых гарадоў свету. Размешчаны на рацэ Сена. Клімат мяккі, умераны, марскі. Колькасць марозных сутак у год – 52.
У адрозненні ад іншых гарадоў Францыі, Парыж мае спецыяльны адміністрацыйны статус, устаноўлены законам ад 10 ліпеня 1964 года. У Парыжы няма мэра горада. Яго функцыі ажыццяўляюць прэфект горада і прэфект паліцыі, якіх назначае прэзідэнт Францыі.
Большасць прамысловых прадпрыемстваў размешчана ў заходніх і паўночных прыгарадах Парыжа, пераважна ля берагоў Сены і ўздоўж канала Сен-Дэні. У горадзе сканцэнтраваны 72 % банкаўскіх капіталаў. Тут праходзяць самыя буйныя гандлёвыя ярмаркі, а горад штогод наведваюць мільёны замежных турыстаў, якіх абслугоўваюць каля 1300 гатэляў.

■ КОНКУРС

Прагназісты – на старт!

На спартыўнай старонцы "РГ" пачынаецца чарговы конкурс. У ім трэба будзе прагназаваць лікі матчаў беларускага футбольнага сезона. Нагадаем, жаданне ўдзельнічаць у падобным конкурсе выказалася чытачамі газеты зімой пры падвядзенні вынікаў конкурсу на веданне правіл розных відаў спорту.

Да заканчэння сезона мы паспеем правесці, хутчэй за ўсё, сем тураў. Пераможца кожнага тура забяспечыць сабе маральнае задавальненне і павагу астатніх удзельнікаў. Тыя, хто выйграюць два туры (не абавязкова запар), атрымаюць прыз ад газеты. "РГ" іх не пакрыўдзіць.

У кожным туры трэба будзе спрагназаваць вынікі пяці матчаў. Пераможа той, хто прадказка больш правільных лікаў. Пры роўнасці ўжываецца наступны крытэрый – колькасць правільных зыходаў (перамога той ці іншай каманды альбо нічыя). Калі і так пераможца не высветліцца, паміж прэтэндэнтамі будзе арганізаваны асобны залік у наступным туры.

Першы тур

З якім лікам (у асноўны час) 9-10 жніўня завяршацца матчы 1/16 фінала розыгрыша Кубка краіны.

Смаргонь – Маладзечна-2000.
Забудова – БАТЭ (Барысаў).
Баранавічы – Шахцёр (Салігорск).
Лакаматыў (Віцебск) – Славія (Мазыр).
МТЗ-РІПА (Мінск) – Тарпеда-СКА (Мінск).

Адказы прымаюцца да пятніцы, 8 жніўня. Іх трэба дасылаць на паштовы адрас рэдакцыі альбо на электронны адрас konkurs@tut.by.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ ДЗЮДО

Перамога на выездзе

Паспяхова завяршыўся міжнародны турнір, у г.Куакенбюрг у Германіі па дзюдо сярод юнакоў 1989-92 гадоў нараджэння. У ім удзельнічала і зборная Маладзечна.

У першы дзень спаборніцтваў ва ўзроставай катэгорыі 1992 года нараджэння і маладзей нашу каманду прадстаўлялі Ян Панарын і Надзея Яцыновіч. Ва ўпартай барацьбе ўсе схваткі выйграў Ян і заняў першае месца. У фінале сярод дзяўчынак Надзея саступіла больш цяжкай саперніцы. На другі дзень турніру выйшлі на татамі юнакі 1989-90 гадоў нараджэння. Ніякіх шанцаў на перамогу сваім сапернікам не пакінулі нашы спартсмены: Віталь Шаўлюк, Арцём Гоман, Віталь Пачкоўскі. Яны выйгралі ўсе паядынкі чыста і датэрмінова.

Яўген Вашынка, Віталь Пачкоўскі, Віталь Шаўлюк, Яўген Сушко, Арцём Гоман, Ян Панарын, Надзея Яцыновіч.
Фота Станіслава Пачкоўскага.

"Срэбра" ў вельмі ўпартай барацьбе выйграў Арцём Навум, якога, мягка кажучы, "прыхапілі" ў фінале мясцовыя суддзі. Таксама ў прыватным першынстве стаў бронзавым прызёрам "душа" каманды Яўген Сушко.

Затым была барацьба "сценка" на "сценку", гэта значыць каманда на каманду, у якой у вельмі ўпартай барацьбе наша каманда ўзяла "золата". У вырашальным паядынку супраць нямецкай каманды пры ліку 3:3 Арцём Навум проста разграміў свайго саперніка і ўзяў такім чынам рэванш за несправядлівае паражэнне ў папярэднім фінале. Хочацца адзначыць Шаўлюка Віталя, які бароўся з сапернікам, цяжэйшым за яго на 12 кг, аднак не завагаўся і выйграў схватку.

Станіслаў ПАЧКОЎСКІ, дырэктар ФСК "Аганёк".

■ БАСКЕТБОЛ

Алена Рынкевіч – сярэбраны прызёр чэмпіянату Еўропы

У турэцкім Неўшахіры прайшоў фінальны турнір кантынентальнага першынства сярод кадэтак – дзяўчат 1987 г.н. і маладзейшых. Проста бліскуча выступіла зборная Беларусі, у складзе якой адной з лідэраў з'яўляецца выхаванка смаргонскай СДЮШАР Алена Рынкевіч. Дарэчы, кіраўніком дэлегацыі быў дырэктар СДЮШАР Валерый Юрчанка.

Нашы суайчынніцы саступілі толькі камандзе Сербіі і Чарнагорыі (былая Югаславія), спачатку ў групавым турніры, а потым у фінальным матчы.

Вынікі ўсіх сустрэч: супраць Расіі 64:60 (Рынкевіч набрала 25 ачкоў – найбольш за ўсіх беларусак), Чэхіі 92:79 (20), Германіі 76:59 (16), Сербіі і Чарнагорыі 64:70 (8), Італіі 74:54 (15). Заняўшы другое месца ў групе, выйшлі ў чвэрцьфінал на дацкіх крыўдзіцеляў з Францыі – 62:50 (15). У паўфінальнай сустрэчы пераўзышлі Іспанію – 78:67 (14). А вось у фінале было цяжка выстаяць пад традыцыйным жорсткім гнётам прадстаўніц югаслаўскага баскетбола – 61:73 (2).

Зараз зборная накіравалася ў Парыж, дзе праходзіць Алімпійскі фестываль моладзі 1986-89 г.н.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ ФУТБОЛ, ПЕРШАЯ ЛІГА

Упартая нічыя

24 ліпеня. 3500 гледачоў. Суддзя Скроб. Смаргонь – Хімік (Светлагорск) 1:1 (1:0).

Галы: Грабаздзін (12-пен); Размысловіч (62). Склад: 16.Шляхавой – 4.Курак, 19.Давідовіч, 3.Судзін, 2.Трындзюк – 6.Тарасаў, 10.Карасёў, 9.Дзігілевіч (13.Дукса,63), 7.Грабаздзін, 8.Кукалевіч – 11.Валовік.

Пенальці гаспадары зарабілі ў сітуацыі, калі Дзігілевіча, які валодаў мячом, абаронцы абхапілі рукамі і "завалілі" ў штрафной. Грабаздзін прыгожа рэалізаваў адзінаццаціметровы, пабіўшы ў левы ніжні кут, а варатара прымусіў кінуцца ў іншы бок (1:0).

Госці часцей выйгравалі барацьбу у паветры, карыстаючыся сваёй перавагай у росце. Асабліва небяспечнымі былі некалькі розыгрышаў вуглавых у першым тайме: пасля ўдараў галавой мяч і ў перакладзіну трапляў, і Шляхавому даводзілася праяўляць сваё майстэрства.

Усё ж светлагорцы выратавалі ачко. Перахапіўшы мяч у цэнтры поля, яны наладзілі галяўю атаку, праўда, наш галкіпер, далёка выскачыўшы з варот, крыху адбіў мяч, але сапернік паразіў пустую "рамку" (1:1).

24.07.
Ведрыч-97 – Бяроза 3:1,
Днепр-ДЮСШ-1 – Ліда 1:2,
Граніт – Пінск-900 0:0.

Мікіта ЛІСТАПАД.

Табло

■ ФУТБОЛ, ДРУГАЯ ЛІГА

24 ліпеня. Сож (Крычаў) – Забудова 1:0. Гол: (77).

На 28-ай хвіліне Вышынскі (Забудова) не рэалізаваў пенальці. На 90-ай хвіліне выдалены Татун (Забудова).

■ ТАЙСКІ БОКС

МАЛАДЗЕЧНА. Выхаванец клуба "Гладыятар" Павел Лапато выступіў у Калінінградзе на спаборніцтвах пад назвай "Першы маладзёжны (да 18 гадоў) чэмпіянат свету па версіі IMTE".

Ён перамог у катэгорыі да 80 кг. Правёў два баі. У паўфінале быў мацней за прадстаўніка Польшчы, а ў фінальным пяціраундавым паядынку адолеў земляка-беларуса. Павел ужо тры гады адвучыўся ў палітэхнічным каледжы, і ўвесь гэты час трэніруецца ў Сяргея Панцюхова.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

Анонс

2 жніўня. 17-30. Смаргонь – Вертыкаль (Калінкавічы).
+1=0-0 1-0. У першым крузе 1:0 (Грабаздзін) на выездзе.

2 жніўня. 17-00. Забудова – Ліваздзія (Дзяржынск).
+1=0-0 2-0. У першым крузе 2:0 (Янель, Савіцкі) на выездзе. 7 месца, 16 ачкоў – 9 месца, 15 ачкоў.

2 жніўня. 17-00. Маладзечна-2000 (дубль) – БАТЭ (Барысаў, дубль).
+0=1-4 3-16. У першым крузе 0:4 на выездзе.

3 жніўня. 18-00. Маладзечна-2000 – БАТЭ (Барысаў)
+1=0-8 10-27. У першым крузе 2:3 (М.Альхавік – 2) на выездзе

■ ФУТБОЛ, АНАЛІЗ

Добрыя грошы – добры вынік

Паставіўшы мэту стварыць моцную футбольную каманду, у Смаргоні пайшлі па шляху запрашэння гульцоў з іншых мясцін. Знайшліся на гэта грошы, і сёлета каманда дэманструе найлепшы вынік у гісторыі смаргонскага футбола.

Выступленне каманды

Падзяліўшы ў табліцы 7-8 месцы, смаргонцы ледзь-ледзь адстаюць ад шасцёркі мацнейшых, не кажучы ўжо аб максімальнай задачы апынуцца ў тройцы прызёраў. Абноўленаму складу магло не хапіць часу, каб згуляцца. Зразумела, што слабых сапернікаў у верхняй палове табліцы няма. Аднак пастаўленыя задачы былі забяспечаны ўсімі неабходнымі ўмовамі, а значыць, пазаны вынік нельга прызнаць жаданым. Ён і не правальны таксама.

Круг падзяліўся на тры роўныя часткі з пяці матчаў. Спачатку было набрана 12 ачкоў, потым – правал – 2 ачкі (без перамог), напрыканцы – 10 ачкоў. Найлепшымі сустрэчамі можна лічыць гасцявыя перамогі над сапернікамі з верхняй паловы МТЗ-РІПА і "Лідай". Горшымі – паражэнні (таксама на выездзе) ад "Граніта" (адзінае з розніцай у 2 мячы) і аўтсайдэра "Бярозы".

Выступленне гульцоў

Даволі нечаканай была варатарская праблема. Ад паслуг Шэлеста зімой адмовіліся, а Шыдук у апошні тыдзень перад стартам вярнуўся ў Масты, таму ўся нагрузка лягла на Шляхавога. На жаль, ён дапускаў памылкі, і ў некаторых матчах яго падмяняў трэнер Хіманыч.

У абароне лепшы – малады Курак на правым краі, які даўно ўжо ў камандзе, цэнтральную зону мацуе навічок Судзін. На астатніх пазіцыях выканаўцы часта змяняліся. На жаль, падверджанымі праблемам недысцыплінаванасці ў вольны час аказаліся гульцы асноўнага складу дасведчаныя Іваноў і Кашкар.

У паўабароне амаль увесь круг трывала правялі трое гульцоў цэнтральнай зоны. Калі Дзігілевіч і Грабаздзін былі больш арыентаваны на атаку, то капітан Карасёў стаў сапраўдным лідэрам, арганізатарам каманднай гульні. У лініі атакі не было канкурэнцыі Валовіку, але ў яго здарэліся няўдалыя матчы. Аднак апошнія тры тыдні ён правёў на належным узроўні, асабліва вылучыўся ў Лідзе, калі забіў 2 галы.

Яшчэ ўзмацняцца

Прэзідэнт клуба Міхаіл Чуковіч паведаміў, што па-ранейшаму ставіцца задача быць у тройцы прызёраў. Для гэтага склад будзе ўзмацняцца. Патрэбна хаця б па адным варатары, абаронцы і нападаючым. На гэтым тыдні ішоў прагляд патэнцыяльных навабранцаў. Пакінуць заявачны спіс, хутчэй за ўсё, Жырун, Іваноў, Казлоў і Мазалоўскі.

Бамбардзіры: Савельеў (ЗЛіН) – 14, Кузьмянок (МТЗ-РІПА) – 13.

За "Смаргонь" забівалі: Валовік – 6, Грабаздзін – 5, Карасёў – 3, Іваноў, Казлоў, Мазалоўскі, Судзін, Тарасаў, Трындзюк, Шырабокаў, аўтагол (Цвяцінскі – "Дынама-Юні") – па 1.

Каляндар на другі круг. 2 жніўня (субота) – "Вертыкаль" (Калінкавічы) дома, 9 жніўня (субота) – 1/16 Кубка краіны – "Маладзечна-2000" дома, 13 жніўня (серада) – "Дынама-Юні" (Мінск) на выездзе, 17 жніўня (нядзеля) – "Тарпеда-Кадзіна" (Магілёў) дома, 24 жніўня (нядзеля) – МТЗ-РІПА (Мінск) дома, 30 жніўня (субота) – "Днепр-ДЮСШ-1" (Рагачоў) на выездзе, 7 верасня (нядзеля) – "Лакаматыў" (Віцебск) дома, 13 верасня (субота) – "Ведрыч-97" (Рэчыца) на выездзе, 21 верасня (нядзеля) – "Граніт" (Мікашэвічы) дома, 27 верасня (субота) – "Камунальнік" (Слонім) на выездзе, 5 кастрычніка (нядзеля) – ЗЛіН (Гомель) дома, 8 кастрычніка (серада) – 1/8 Кубка краіны, 12 кастрычніка (нядзеля) – "Пінск-900" на выездзе, 19 кастрычніка (нядзеля) – "Бяроза" дома, 25 кастрычніка (субота) – "Нёман" (Масты) на выездзе, 2 лістапада (нядзеля) – "Ліда" дома, 8 лістапада (субота) – "Хімік" (Светлагорск) на выездзе.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

Табліца

1. МТЗ-РІПА	15	11	1	3	31-8	34
2. ЗЛіН	15	9	3	3	26-12	30
3. Лакаматыў (В)	15	9	3	3	26-13	30
4. Хімік	15	8	4	3	21-17	28
5. Граніт	15	7	6	2	17-8	27
6. Ліда	15	8	2	5	26-16	26
7. Смаргонь	15	7	3	5	22-11	24
8. Ведрыч-97	15	7	3	5	25-15	24
9. Камунальнік	15	5	5	5	16-20	20
10. Нёман	15	5	2	8	19-27	17
11. Тарпеда-Кадзіна	15	4	5	6	15-18	17
12. Вертыкаль	15	4	2	9	11-21	14
13. Днепр-ДЮСШ-1	15	3	4	8	10-23	13
14. Дынама-Юні	15	4	0	11	18-37	12
15. Бяроза	15	3	3	9	10-26	12
16. Пінск-900	15	2	2	11	10-31	8

ВІНШАВАНКІ

Віншую **Каранкевіч Любоў Іванаўну** з днём нараджэння. Жадаю моцнага здароўя, поспеху, шчасця. *Сяргей.*

Віншую любімага мужа **Чэрніка Аляксандра Аляксандравіча** з днём нараджэння! Моцнага здароўя, шчасця, усяго самага найлепшага. *Жонка Іна.*

Віншуем дарагога зяця **Чэрніка Аляксандра Аляксандравіча**. Здароўя, шчасця, сямейнага дабрабыту і доўгіх гадоў жыцця. *Сям'я Страмкоўскіх.*

Любімую дачушку **Ляшковіч Анастасію Паўлаўну** з Вілейкі віншуем з днём нараджэння. Расці здаровай, шчаслівай. *Твая сям'я.*

Гралеўская Ганна Вікенцьеўна! З днём нараджэння! Здароўя, поспеху, спакою і ўсяго самага найлепшага. *Рэгіна.*

Леўчанка Лілія Мечаславаўна! З днём нараджэня! Здароўя, шчасця, поспеху, дабрабыту, божай ласкі і апекі. *Рэгіна.*

Віншуем з днём нараджэння любую матулю **Яжэнка Лілію**. Заставайся заўсёды такой жа прыгожай, добрай, ласкавай. Мы цябе любім. *Твае дочкі, муж, Ярдзік.*

Віншуем з днём нараджэння дарагую матулю **Соўсь Яўгенію Іванаўну**. Жадаем ад бога – здароўя, ад сонца – цяпла, ад людзей – дабра. *Дачка Тамара з сям'ёй.*

Віншую з юбілеем дарагую сяброўку **Зяновіч Наталлю**. Жадаю здароўя, шчасця, кахання і ўсяго найлепшага ў жыцці. *Таццяна.*

Шчыра віншуем з юбілеем **Крачкоўскага Аляксандра**. Жадаем шчасця, здароўя, аптымізму, кахання і дабрабыту. *Твае родныя.*

Віншуем з юбілеем нашу дарагую дачушку і сястрычку **Мяшчонак Вольгу**. Жадаем здароўя, шчасця, удачы, сямейнага дабрабыту. *Родныя.*

Сізова Сцяпана Міхайлавіча з 60–годдзем! Храни тебя Бог от житейских невзгод, От тяжких болезней, душевных тревог, Пусть будет побольше безоблачных дней, Согретых любовью родных и друзей. *Дзеці, унукі, зяці.*

Краўчонка Віталія з 18–годдзем! **Мандрык Жанну** з 35–годдзем! Жадаем здароўя на доўгія гады, шчасця, павагі і поспехаў ва ўсіх справах. *З любоўю да вас вашы родныя.*

Віншуем з юбілеем **Сяляўку Раісу Мікалаеўну** з Вілейкі! Жадаем здароўя, кахання, дабрабыту. *Муж, дзеці.*

Віншуем з днём нараджэння **Каркотку Ганну Іванаўну**. Жадаем шчасця, моцнага здароўя. *Сям'я Аўгуцяў.*

Віншуем **Каркотку Анатоля Мікалаевіча і Ганну Іванаўну** з сярэбраным вяселлем. Жадаем шчасця, здароўя. *Сям'я Аўгуцяў.*

Каркотку Анатоля Мікалаевіча і Ганну Іванаўну віншую з сярэбраным вяселлем. Жадаю ўсяго найлепшага. *Сястра Рая.*

ЗНАЁМСТВЫ

Удава 36/170/65 без жыллёвых і матэрыяльных праблем жадае пазнаёміцца з мужчынам для стварэння сям'і. Маладзечна-1, п/п МС 0063982.

Мужчына (40 год) пазнаёміцца з жанчынай для стварэння сям'і. Валожын, галоўны паштамт, п/п МС 1167875.

■ ФУТБОЛ, ВЫШЭЙШАЯ ЛІГА

Руслан Лукін прызначаны галоўным трэнерам «Маладзечна-2000»

Перад маладым трэнерам стаіць задача захаваць месца ў вышэйшай лізе.

Нагадаем, што выхаванец азербайджанскага футбола Руслан Лукін звязаны з Маладзечнам з 1993 года, гуляў тут уключна па 1996 год (усяго 82 матчы, 12 галоў). Напрыканцы гульнявой кар'еры вярнуўся ў наш горад, куды прыехалі яшчэ ў 1998-ым на пастаянае месца жыхарства яго бацькі.

У якасці гульца дапамагаў камандзе ў 2000-ым (15 матчаў, 5 галоў) вярнуцца ў вышэйшую лігу, а наступныя два сезоны стаў для яго дэбютнымі як для трэнера – узначальваў "Забудову" (13 месца з 18 удзельнікаў) і 9 месца з 13 удзельнікаў). Найлепшым часам гульнявой кар'еры быў пачатак 90-ых, калі дабіваўся гучных поспехаў у складзе юнацкай зборнай СССР, выступаў у вышэйшай лізе чэмпіяната СССР за "Нефтчы" (Баку, Азербайджан) і "Дынама" (Мінск).

Руслан Лукін – галоўны трэнер «Маладзечна-2000».

Руслан Лукін паведаміў, што дапамагаць яму будуць Аляксандр Вяжэвіч, які выраўшы пакінуць "Тарпеда-СКА", і трэнер дубля Сяргей Карыцька. Стаўка будзе рабіцца на мясцовых гульцоў. Натуральна, не абыйдзецца склад і без іншагародніх футбалістаў, дарэчы, трансферны перыяд доўжыцца да 1 верасня.

Клуб тым часам вярнуўся пад дах грамадскага аб'яднання (ГА), у яго праўленне да 10 ранейшых членаў дабавіліся кіраўнікі тых 5 прадпрыемстваў, якія згодна з прэзідэнцкім указам могуць узяць на сябе фінансаванне клуба. Часова выконваць абавязкі дырэктара клуба будзе Пётр Кухальскі.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ КОНКУРСЫ

Збяры карцінку

Вітаем вас, шаноўныя аматары конкурсаў! Заканчваецца конкурс "Збяры карцінку". У дзевяці летніх нумарах "РГ" мы друкавалі кавалачкі цэлага малюнка. Сёння прапануем апошні дзевяты фрагмент. Першы быў надрукаваны ў № 23 за 6 чэрвеня.

Цяпер, калі ўсе дзевяць кавалачкаў у вас ёсць, складзіце карцінку. Прыдумайце ёй назву, ці напішыце вершык. Атрыманую карцінку са сваім творам (назвай) дашліце нам у рэдакцыю (г.Маладзечна, В.Гасцінец, 68а) не пазней за 10 жніўня. У №35 за 29 жніўня мы аб'явім пераможцаў.

Чакаем вашых лістоў!

Фрагмент №9.

■ КОНКУРСЫ

Мая Беларусь

Вітаем удзельнікаў конкурсу «Мая Беларусь»! Дзякуй усім, хто даслаў свае купоны. Вынікі першага тура і пытанні другога чытайце ў наступным нумары. А сёння — правільныя адказы.

1. З XIII па XVI стагоддзе існавала Вялікае княства Літоўскае. Стваральнікам гэтай магутнай незалежнай дзяржавы быў Міндоўг.

2. Гэты замак — сведка шматлікіх гістарычных падзей. Менавіта ў ім у 1385 годзе была надпісана унія — дакумент, які паклаў пачатак стварэнню Рэчы Паспалітай. Згаданы замак быў узведзены ў Крэве.

3. Не адзін раз на працягу стагоддзя гэтая рака з'яўлялася арэнай баявых дзеянняў. У 1812 годзе пры пераправе праз яе каля вёскі Студзенкі вялікія страты панесла армія Напалеона. Размова ідзе пра Бярэзіну.

4. У савецкі час у нашай краіне шырока прымянялася практыка перайменавання населеных пунктаў. Горад Чэрвень да 1923 года насіў назву Ігумен.

5. 1/3 частка тэрыторыі Беларусі пакрыта лясамі. Самае распаўсюджанае дрэва ў іх Сасна.

6. Кнігі вядомага пісьменніка Васіля Быкава не раз натхнялі рэжысёраў на пастаноўку фільмаў і спектакляў. Па творы «Сотнікаў» быў зняты кінафільм «Узыходжанне».

Нагадваем, за кожны правільны адказ налічваецца адзін бал. Далучайцеся – вы яшчэ можаце перамагчы.

Падрыхтаваў Мікола ЛІПСКІ.

■ ПАРАДЫ САДАВОДУ І АГАРОДНІКУ

Што і як рабіць у жніўні

Даспелі апошнія парэчкі, агрэст, дружна прасяцца з дрэў вішні, раннія яблыкі, грушы і слівы. Калі гэтай "просьбы" не чуюць садаводы – плады ападаюць. Сярод іх шмат чарвівых. Такія трэба кожны вечар збіраць (на ноч пакідаць нельга, бо чэрві вылязуць з гэтых пладоў і дабяруцца да новых) і закопваць у зямлю не мяльчэй за паўметра або выдаляць за межы сада.

На верхавінах галінак ужо няма разетак маладых лістоў, замест іх вырасла пупышка. Значыць, рост у даўжыню спыніўся. Дровы рыхтуюць да зімы. Таму падкормку азотнымі ўгнаеннямі і паліў дрэў пажадана не праводзіць, каб не выклікаць аднаўлення росту і аслаблення зімаўстойлівасці раслін, асабліва ў паўночных раёнах.

Правяраць, як укараніліся вусы суніц, якія пакінулі на расаду ў ліпені. Поўнасцю ўбіраць плады з дрэў ранніх сартоў і выбарачна – з позніх. Яблыкі рэжуць долькамі і сушаць у гарачае надвор'е, а вішні, слівы, грушы, парэчкі і агрэст кансервуюць.

У жніўні пладовыя дрэвы апырскваюць рознымі адварамі і настоямі супраць хвароб і шкоднікаў за 15-20 дзён да збору ўраджаю.

Найбольш спрыяльная для ўборкі пладоў і ягад дні па месяцавым календары 2, 3, 6, 8-11, 29, 30; акуліроўкі — 8, 9, 29, 30; падкормкі і паліву — 4, 5, 13-15 жніўня.

Месяц найбольш спрыяльны для кансервавання агуркоў, памідораў і іншай агародніны. Аднак яшчэ добра растуць буракі, морква, позняя капуста, бульба. Іх прапольваюць ад пустазелля, рыхляць міжрадкоўі, калі трэба, падкормліваюць, паліваюць.

Прарэджваюць загушчаныя пасадкі морквы, буракоў, рэпы, бручкі. На вызваленых ад ранняй капусты і бульбы градкі яшчэ можна пасадзіць радыску. Пры скарочаным дні яна фарміруе буйны карняплод і не ўтварае стрэлку.

Выкапаную раннюю бульбу прасушваюць на сонцы або проста на свежым паветры на працягу 4-5 дзён. Зялёныя клубні выкарыстоўваюць толькі на насенне, таму што ў іх утвараецца атрутнае рэчыва – саланін.

Падкормку раслін угнаеннямі і ахову ад хвароб і шкоднікаў праводзяць так, як і ў ліпені. Старайцеся не ўпусціць аптымальныя тэрміны ўборак і цыбулі-рэпкі. Робяць гэта, калі поўнасцю пажаўцее і падсохне лісце. Убіраюць часнок, раннюю моркву, кабачкі і іншую агародніну, якая паспела, рыхтуюць яе да захоўвання і перапрацоўкі.

Неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры 11-13, 25-2 жніўня. Спрыяльныя для сяўбы агуркоў на расаду для цяпліц і падаконня 2-5, 8-11 і 29-31, салаты і ліцсевай пятрушкі — 2-5 і 29-31 жніўня.

Сярэдняспелую капусту ўбіраюць 2-5, 8-11 і 29-31, бульбу і карняплоды — 13-16, 20, 21, 25, 26, агуркі і памідоры — 2-5, 8-11 і 28-30 жніўня. Палівайце і падкормлівайце расліны 4, 5, 14, 15, 23 і 24 жніўня.

Альбін МАКАРЭВІЧ, аграном.

Кінатэатр «Радзіма»

4-10 жніўня. "Майстар пераўвасаблення", ЗША, фантастычная камедыя – у 17.00 і 21.00.

"Таксі-3", Францыя, камедыя, Фрыдэрык Дыфенталь – у 15.00 (акрамя 4, 6, 8 жніўня) і 19.00.

(Кожную сераду ільготныя білеты на сеанс у 17.00).

Для дзяцей

2-3 жніўня. "Прынц дыназаўраў", ЗША, поўнаметражны мультфільм – у 13.00.

5 жніўня. "Краіна малпаў", Францыя, поўнаметражны мультфільм – у 11.00.

7 жніўня. "Міс Мядзведзіца", ЗША – у 11.00.

9-10 жніўня. "Трыстан і Ізольда", Францыя, поўнаметражня мультфільм – у 13.00

Працуе бар.

Тэл. для даведак: 7-15-92, 7-06-30.

■ ІМЯНІНЫ

1 жніўня
Праваслаўныя: Рамана, Сцяпана.
Каталіцкія: Юстыны, Альфонса, Пятра.

2 жніўня
Праваслаўныя: Абрама, Апанаса, Ілы.
Каталіцкія: Карыны, Марыі, Густава.

3 жніўня
Праваслаўныя: Анісіма, Ануфрыя, Івана, Сямёна.
Каталіцкія: Лідзіі, Аўгуста, Нікадзіма.

4 жніўня
Праваслаўныя: Марыі, Магдаліны, Карнілы, Фокі.
Каталіцкія: Даміціка, Пратаза, Яна.

5 жніўня
Праваслаўныя: Марыі, Апалінара, Трафіма, Феафіла.
Каталіцкія: Марыі, Освальда, Станіслава.

6 жніўня
Праваслаўныя: Хрысціны, Барыса, Глеба, Давыда, Палікарпа, Рамана, Савы.
Каталіцкія: СПАС (Перамяненне Гасподняе), Славаміра, Якуба.

7 жніўня
Праваслаўныя: Ганны, Макара, Марка.
Каталіцкія: Дароты, Кандрата, Каятана.

Купон 31

Рэгіянальная газета

да рубрык «Віншаванкі» і «Знаёмствы». Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'ёмам да 15 слоў. Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

ТЭКСТ

ПРОЗВІШЧА, ІМЯ, АДРАС (НЕ ДЛЯ ДРУКУ)

Звярніце ўвагу

Шаноўныя чытачы, калі вы хочаце павіншаваць знаёмых, блізкіх, то высылайце купон з разборліва напісаным тэкстам загадзя. Указвайце дату публікацыі – газета выходзіць па пятніцах. Бясплатна прымаюцца віншаванкі аб'ёмам да 15 слоў, якія паступілі ў рэдакцыю да аўторка ўключна. Зрабіце прыемнае сваім блізкім – павіншуйце іх праз газету!
Калі вы хочаце размясціць аб'яву аб знаёмстве, калі ласка, указвайце адрас да запатрабавання і нумар дакумента ўладальніка. Бясплатна змяшчаюцца аб'явы аб знаёмстве аб'ёмам да 15 слоў. Публікуюцца па чарзе. Па-за чаргой – платна. Жадаем знайсці сваё шчасце!

■ КОНКУРСЫ

Зарабі білеты ў кіно

Прывітанне ўдзельнікам конкурсу!

Правільны адказ на мінулае заданне: «добрае слова лепей за багацце». З ім справіліся 26 чалавек. Так што конкурс на пяцёрку білетаў быў вялікі. Віншую пераможцаў, якіх вызначыла жэрабя.

Сёння пашанцавала маладзечанцам **Арцёму Абцэвічу, Віктару Лянкевічу, Вользе Гулевіч, Кацярыне Якубоўскай і Андрэю Жэшку** з Вілейскага раёна.

Білеты ў кіно іх чакаюць у рэдакцыі да наступнай пятніцы.

Вось чарговае заданне. На гэты раз давядзецца цяжэй. Вам спатрэбяцца не толькі матэматычныя здольнасці, але і кемлівасць.

У сям'і трое дзяцей: Марына, Ірына і Святлана. Розніца паміж узростам маці і бацькі такая ж, як розніца ва ўзростах паміж Марынай і Ірынай, а таксама паміж Ірынай і Святланай. Калі перамножыць узрост Марыны і Ірыны, то атрымаецца ўзрост бацькі, а калі перамножыць узрост Ірыны і Святланы, то атрымаецца ўзрост маці. Усім членам сям'і, разам узятым, у суме 90 год. Колькі год кожнаму з іх?

Адказы прымаюцца па маладзечанскім тэлефоне 6-96-67 да 16 гадзін аўторка (5 жніўня). На кон выстаўляецца 5 білетаў. Калі прэтэндэнтаў на перамогу будзе больш, уладальнікаў білетаў вызначыць жэрабя.

Падрыхтавала Аксана КУЛЕЎНІЧ.

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

- Аўдзі 100. Т. у Вілейцы 59106, (8-029) 6300688.
- Аўдзі-100, 1982 г.в., 2,0 Д, літыя дыскі, R15, прычэпнае, 1200 у.а., торг. Т. у Вілейцы 57911.
- Аўдзі–100, 1990 г.в., 2,3. Т. у Смаргоні 22783.
- Аўдзі-80, "бочка", 1987 г.в., 1,8 Б. Цёмна-сіні металік. Т. у Маладзечне 75842, (8-029) 6369136.
- Аўдзі-80, 1,6Д, 5 дзвярэй, 5КПП, сіняя, аўдыё. Т. у Вілейцы 73272.
- БМВ–324, дызель. Т. у Вілейцы 45258, (8-029) 6334247.
- ВАЗ–2101, 1979 г.в., белы. Т. у Вілейцы 67268.
- ВАЗ-21013, 1984 г.в., 550 у.а.. Т. у Маладзечне 71389, (8-029) 6361120.
- **ВАЗ–2102,** тэрмінова, нядорага. Т. у Маладзечне 40021.
- ВАЗ–2105, 1985 г.в., 650 у.а., ВАЗ–21043, 1989 г.в. Т. (8-029) 6462185.
- ВАЗ–2105, 1988 г.в., 800 у.а., без торгу. Т. у Вілейцы 33181.
- ВАЗ-21053, 1996 г.в., прабег 76 тысяч, 1600 у.а., электранагравальнік Ручаёк. Т. у Маладзечне 75542.
- ВАЗ-21063, 1983 г.в., д/стан, 650 у. а. Т. у Валожыне 58407.
- ВАЗ–21063, 1987 г.в., нявараная, нефарбаваная, 950 у.а. Т. у Вілейцы 57768, (8-029) 6398087.ВАЗ–21061, 1982 г.в., па запчастках. Т. у Вілейцы 59479.
- ВАЗ–21063, 1988 г.в. Т. у Маладзечне 25716 (увечары).
- ВАЗ–2107, 1986 г.в. Т. у Маладзечне (8–029) 7735174 (увечары).
- ВАЗ-2107, 1995 г.в., 1600 у.а., торг. Т. у Вілейцы 74391.
- ГАЗ–24 "Волга", 1985 г.в. Т. у Вілейцы 55157.
- ГАЗ–2411 "Волга" 1987 г.в., ТО–04, страхоўка, бэжавы, добры стан, 700 у.а., торг. Т. у Астраўцы 21280.
- ГАЗ-52 фургон. Можна на запчасткі. Т. у Маладзечне 20133.
- ГАЗ-69 на 8 месцаў, вялікі паўпрычэп, запчасткі, рухавік, масты, гума - нядорага. Т. у Маладзечне 73703.
- КПП да Рэно 21, 1992 г., 2,1 ТД, добры стан. Т. (8-029) 6960110.
- М–412, 150 у.а., ЛУАЗ на запчасткі, 50 у.а. Матацыкл ІЖ П–5к, 150 у.а. М/пілу Урал, 30у.а. Т. у Вілейцы 69282.
- Мазду 323 1986 г.в., 1,5 л, бензін, шэры металік, седан. Т. у Вілейцы 32783.
- Мазду 323 1993 г.в., седан, 1,3і, клапанаў 16. Т. у Мядзеле 46436.
- Масквіч 2140, 1984 г.в., матацыкл Мінск ММВЗ-3112. Т. у Маладзечне 68190.
- Масквіч 2141, два аўтамабілі, на запчасткі. Т. у Маладзечне 61998 пасля 18.00.
- Масквіч-комбі 1992 г.в. на запчасткі. Т. у Смаргоні 52294, 35638.

- Мерседэс 123к 2,4 Д, універсал, 1985 г.в., ідэальны стан, 2200 у.а.. Т. у Маладзечне 40222, (8-029) 6640222.
- Мерседэс 230. Кузаў 123, 2,3 Б, КПП-аўтамат, добры стан. 1000 у.а., торг. Т. у Маладзечне 36819.
- Мерседэс190 Д, 1987 г.в., скураны салон, белы, люк, ц/з, фаркоп, г/у, 2850 у.а. Т. (8-029) 6026132.
- Міцубісі 1986 г.в., 1,8 к., белы спорт-купэ, г/у, люк, чахлы, фаркоп, магнітола, 950 у.а. Т. у Вілейцы 32199, Андрэй.
- Міцубісі Галант, 1,8 Д на запчасткі. Т. у Астраўцы 36883.
- Міцубісі Лансер, 1991 г.в., 1,8 Д, 1900 у.а., тэрмінова. Т. у Маладзечне 40645.
- Нісан Сані 1985 г.в., 950 у.а., торг, тэрмінова. Т. у Маладзечне 66414.
- Нісан Сані, 1991 г.в., 1,6 бензін любы, белы седан. Т. у Смаргоні 36799, (8-029) 6439384.
- Нісан Сані, 1993 г.в., чырвоны, цэнтральны замок, узмацняльнік руля, люк. Т. у Вілейцы 51979 пасля 19.00, (8-029) 6454163.
- Опель Амегу 1988 г.в., 2,3 ТД, серабрысты седан, 1700 у.а. Т. у Маладзечне 33037.
- Опель Амегу 90-91 г.в., 2,3 Д, чорны металік, электрапакет, скураны салон, 2100 у.а., торг. Т. у Маладзечне 26158.
- Опель Амегу, 1993 г.в. Т. у Вілейцы 32878.
- Опель Аскону 1983 г.в., 1,6, бензін. Т. у Маладзечне 31528, (8-029) 6418414.
- Опель Астру Караван, 1,4 мона, 1992 г.в., г/у, кар/фар, 2290 у.а., торг. Т. у Маладзечне 71584, (8-029) 6213544.
- Опель Вектру 1989 г.в., 1,6 Б, седан, блакітны металік, добры стан, тэрмінова, 1700 у.а. Т. у Вілейцы 57298, (8-029) 6380576.
- Опель Кадэт, 1200 у.а. Т. у Маладзечне 65691, 50574.
- Опель Кадэт, 1985 г.в., 1,6 Д. Т. у Вілейцы 58386 увечары, 54347, (8-029)6485291, (8-029)6489299.
- Опель Рэкорд Караван, пераходны, 2,3, дызель, 900 у.а.. Т. у Вілейцы 57768, (8-029) 6275394.
- Рэно 21, 1986 г.в., 1,7 Б, ц/з, выдатны стан. Т. у Вілейцы 32376.
- Рэно Кліо 1,9 Дызель, 5-дзверны, 4л/100км, карычневы. Т. у Маладзечне 33980.
- Рэно, 1,9, 3-дзверны, 3 тыдні ў Беларусі. Т. у Маладзечне 61791.
- ФВ Гольф ІІІ, 1993 г.в., 1,4 бензін, 5 дзвярэй, цёмна-сіні, ц/з, г/у. Т. (8-029) 6562091.
- ФВ Гольф, 1979 г.в., 1,5 Д на запчасткі. Трактар самаробны. Т. у Маладзечне 32111, 31620.
- ФВ Гольф, 1985 г.в., дызель, зялёны, 3 дзвярэй, 1250 у.а. Т. у Вілейцы 51061, 56601.
- ФВ Каравелу 1990 г.в., 1,7 Д, 3350 у.а., ФВ-Мультывен 1989 г.в., 1,6 ТД, г/у, АВС, люк, 3650 у. а. Т. (8-029) 6660190.
- ФВ Каравелу, 1987 г.в., 1,6 Д. Т. у Смаргоні 36075.
- ФВ пасажырскі 1988 г.в., 1,6 ТД. Т. у Маладзечне 30647.
- ФВ Пасат 1986 г.в., 1,8 Б, нармальны рабочы стан, 1050 у.а. Т. у Маладзечне 52411, (8-029) 6362949.
- ФВ Пасат В3, 1989 г.в., універсал, 1,8 Б, у Беларусі з XI–2001 г. Т. у Вілейцы 58462.
- ФВ Пасат, 1990 г.в., цёмна-сіні, манаўпырскванне. Т. (8-029) 6640201.
- ФВ Пасат, 1993 г.в., з Германії. Т. у Вілейцы 33277.
- ФВ Пасат, універсал, 1986 г. в. Т. у Ашмянах 22562.
- ФВ Пола 1998 г.в., 1,4 Б, 5 дзвярэй, сіні, 4800 у.а. Т. (8-029) 6252734.
- ФВ Сантану, 1982 г.в., 1,9 Б, 650 у.а. Т. у Маладзечне 69581.
- ФВ Транспарцёр, 1985 г.в., 1,6 Д, 7 месцаў, платформа. Т. у Вілейцы 53905, (8-029) 6853905.
- Фіят Фіярына Панарама ("абцасік"), 1994 г.в., 1,7 Д, пасажырскі, грузападымальнасць 700 кг. Выдатны стан, 2450 у.а. Т. у Маладзечне 31960, (8-029) 6631960.
- Форд Арыён, 1988 г.в., 1,6 Д, у добрым стане, 1200 у.а. Т. у Маладзечне 20184, (8-029) 6450705.
- Форд Арыён, 1991 г.в., 1,4 монаўпырскванне, вішня, 5КПП. Т. у Вілейцы 59385.
- Форд Мандэа, 1994 г.в., 1,8, універсал, нядорага. Т. (8-029) 7728978, (8-029) 6591194.
- Форд Мандэа, 1994 г.в., бензін, ц/з, сігналізацыя, кандыцыянер, літыя дыскі, сані–рэкаро, новая гума, з Германіі. Т. у Вілейцы 33218, (8-029) 6477141.
- Форд Сіеру, 1989 г.в., CVH, 1,8, бензін, цэнтральны замок, люк, фаркоп, белы, выдатны стан. Т. у Маладзечне 99596.
- Форд Скорпіё, 1990-91 г.в., 2,5 турба-дызель, усе навароты. Т. у Вілейцы 64479, (8-029) 6632267.
- Форд Транзіт 1985 г.в., 2,5 Д, грузавы, 2300 у.а., Хонду-Цывік 1993 г.в., 1,4і, чорны металік, 2850 у.а. Т. у Маладзечне 51594.
- Форд Транзіт, 1986 г.в., 2,5 Д, а/прычэп. Т. у Маладзечне 36485.
- Форд Эскорт 1990 г.в., 1,6 Б. Т. у Маладзечне 36257.
- Форд Эскорт 1993 г.в., 1,4 мона, 2100 у.а. Т. (8-029) 7728295.
- Форд Эскорт, хэтчбек, 1987 г.в., дызель, 1,6, аварыйны кузаў. Т. у Вілейцы 73119.
- Хундай Акцэнт 1994 г.в., 1,3і, ружовы, л/д, г/у, э/з, к/ф, магнітола; запчасткі ВАЗ-21011. Т. у Вілейцы 32385.
- Хундай Акцэнт 1995 г.в., 1,5і, г/у, э/с, рэгуліроўка руля, падушка бяспекі, 2950 у.а. Т. у Маладзечне 31577.
- Хундай Акцэнт, 1995 г.в., зялёны металік, эл. шкло, аірбаг, прычэпнае і інш. У Беларусі 8 месяцаў. Т. у Вілейцы 32354.
- Мікраўтобус Рэно Трафік, 1994 г.в., 270 тыс. Км., 6 м, грузапасажырскі, г/у, доўгі, добры стан, 3800 у.а. Т. у Маладзечне 35234.
- Мікраўтобус ФВ LT-28 1982 г.в., пасажырскі, 2,4 Д, у рабочым стане, 1900 у.а. Торг. Т. у Маладзечне 36432, (8-029) 7728614.
- Бус Баркас–1000 пасажырскі, добры стан, выдатня гума, запчасткі, 450 у.а. Т. (8-029) 6579855, (8-029) 6239115.
- Тэнт 5м на аўтамабіль КамАЗ. Т. у Маладзечне 96674.

КУПЛЮ

- Аўдзі 100 або ФВ Джэта, Гольф, не старэй за 1984 г.в. ТЮ у Вілейцы 55020.
- ВАЗ–2101–09 для сябе, нядорага. Т. у Вілейцы 33579.
- Запарожац "Гарбаты". Т. у Маладзечне 60105, (8-029) 7738660.
- ЗІЛ–130, дакументы на МТЗ, ЗІЛ–130, прычэп да ЗІЛ–130. Т. у Маладзечне 66534.
- ІЖ-2715, "абцасік". Т. у Вілейцы 55966.
- Матацыкл "Мінск", новы або 1993 г. в. Т. (8-029) 6299208.
- Форд Эскорт аварыйны 1990 г.в., белы. Т. у Маладзечне 90621.

ПАСЛУГІ

- Перадпродажная падрыхтоўка аўтамабіля, чыстка і ўборка салона. Пасв. №690152257 ад 17.12.2001. Т. (8-029) 6640201.

ІНШАЕ

- Вазьму за а/м (заказ). Т. (8029) 6014968.

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

- 2-пакаёвая кватэра ў Маладзечне. Т. у Маладзечне 50608.
- 2-пакаёвую кватэру у Мінску, р-н Серабранкі. Т. у 66554.
- 2-пакаёвую кватэру ў 2–кватэрным доме (усе камунікацыі, тэлефон, гараж, гаспадарчыя пабудовы, участак 5 сотак), 5900 у.а., торг. Т. у Вілейцы 51666, (8-029) 6465233.
- 2-пакаёвую кватэру ў Маладзечне па вул. Маладзёжнай, д. 24. Т. У Маладзечне 31184, у Мінску 2911658.
- 3-пакаёвую кватэру на 1–м паверсе ў цагляным доме агульнай плошчай 67,1 м.кв. (жылая 48,6 м.кв.). Т. у Вілейцы 55088, сотавы (8-029) 6654528.
- 3-пакаёвую кватэру, 4 паверх. Т. у Маладзечне 91472.
- 4-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 57891.
- 4-пакаёвую кватэру ў Вілейцы у новым цагляным доме. Т. у Мінску 2143891 увечары.
- Дачу з ураджаем, сад у Беярах. Т. у Маладзечне 50712.
- Дом драўляны 8х10 з гаспабудовамі, 60 км. ад Мінска. Т. у Вілейцы 33686, 53721 (пасля 18.00).
- Дом і кватэру ў Маладзечне. (8-029) 6447999, у Маладзечне 60184 з 20.00 да 23.00.
- Дом на знос, 6х8 у Мядзельскім раёне. Т. у Вілейцы 32318.
- Дом тэрмінова у в. Снежкава, прысядзібны ўчастак 0.40 га, сад, агарод, гаспадарчыя пабудовы, вадаправод, склеп, кацельнае і пячное абсталяванне. Т. у Вілейцы 33238 (пасля 17.00).
- Дом у Астраўцы Гродзенскай вобласці. Т. у Астраўцы 39186.
- Дом у в.Ваўкалаты Докшыцкага р-на Віцебскай вобл. Цана дагаворная. Т. у Маладзечне 31488.
- Дом у в.Гарадок. Т. у Вілейцы 59368.
- Дом у в.Навікі Куранецкага сельсавета, 5х13, ёсць сад, агарод, калодзеж, можна на вываз. Т. у Вілейцы 32462 пасля 18.00.
- Дом у Вілейцы, 3 узроўні, гаспадарчыя пабудовы, сажалка, 14 сотак; відэакамеру. Т. у Вілейцы 32878.
- Дом у Вілейцы, абмяняю на кватэру. Т. у Вілейцы 53888.
- Дом у Вілейцы, зав. Берагавы, 16. Т. у Вілейцы 56763.
- Дом у Маладзечне. Т. у Маладзечне 63781.
- Дом у Маладзечне. Т. у Маладзечне 77432.
- Дом цагляны, гаспадарчыя пабудовы. Т. у Смаргоні 35391.
- Катэдж і 2-пакаёвую кватэру ў курортнай зоне. (8-029) 6447999, (8–01773) 60184 з 20.00 да 23.00.

КУПЛЮ

- 2-пакаёвую кватэру ў Вілейцы па вул. Савецкай або Незалежнасці. Т. у Вілейцы 53110.
- Гараж у ГБКО-1, 4. Т. у Вілейцы 58001.
- Дом у **ВІЛЕЙЦЫ, МАЛАДЗЕЧНЕ, МЯДЗЕЛЕ**, прыгарадах, участак, або любую кватэру, можна непрыватызаваную. Т. (8-029) 6447999, у Маладзечне 60184 з 20.00 да 23.00.

МЯНЯЮ

- 3-пакаёвую кватэру ў г. Вілейка на 1-пакаёвую. Т. у Вілейцы 56723 (пасля 20.00).

ЗДАМ

- Гараж у ГБК-3. Т. у Вілейцы 53426.

НАЙМУ

- Гараж у раёне СШ№4. Т. у Маладзечне 39667.
- Кватэру з тэлефонам у Маладзечне. Т. у Маладзечне 65297.
- Кватэру ў Маладзечне на працяглы тэрмін. Папярэднюю аплату, чысціню гарантую. Т. (8-029) 7733628.
- Кватэру, дом у Вілейцы. Т. у Вілейцы 67268.

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- **"МУЛЕН РУЖ"** пракат вясельнай і вячэрняй моды. Вэлюм у падарунак. Вяночкі, ручнікі. Ліц. №04599 Белбытсаюза18.10.1999-18.10.2004. Т. у Маладзечне 39293, (8-029) 6339293.
- Вясельна- вячэрні салон "Надзея". Падарунак ад салона. Ліц. №03204 БДААБАН 30.11.2001-30.11.2006. Маладзечна, вул. Будаўнікоў, 15а (Дом быту). Тэл. 67877.
- Вясельна-вячэрні **САЛОН "МІЛЭДЗІ"**. Вялікі выбар убранняў і аксесуараў. Ліц. №03576 БДААБАН 31.01.2002-31.01.2007. Вул. Буйніцкага, 30 (р-н СШ №7). Т. у Маладзечне 77382, (8-029) 7729148.
- Вясельны салон "Раксалана" прапануе вялікі выбар вясельных сукенак. Убранні на другі дзень вяселля — скідка 50%. Вэлюм у падарунак! Ліц. №00582 да 04.06.2004. Гасцініца "Маладзечна", 1 паверх. Т. у Маладзечне 51070 (дам).
- Вясельны салон на міні-рынку (Цэнтральная плошча) запрашае нявест! Ліц ББС №01795 да 08.05.2006. Т. у Маладзечне 30848, (8-029) 6020929.
- Увага! Хутка адкрыецца новы пракат вясельных і вячэрніх убранняў. Т. у Маладзечне 54212.
- **ПРАКАТ ЗОІ ІВАНАЎНЫ** прапануе вялікі выбар вясельных і вячэрніх сукенак. Сукенка для маці нявесты - бясплатна. Аксесуары для нявесты - бясплатна. Ліц. №03716 да 13.08.2004 г. Т. у Маладзечне 50825.
- Новы САЛОН "КАЦЯРЫНА". Усё, што неабходна для вяселля. Вясельныя і вячэрнія нарады, касцюмы, біжутэрыя, аксесуары, колцы на а/м і многае іншае. Маладым падарункі, вялікія скідкі. г.Маладзечна, вул. Драздовіча. Т. у Маладзечне 54587, (8-029) 6307319 з 10.00 да 19.00.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ, ВЯЧЭРНІЯ** убранні. Вялікі выбар. Ліц. 04123 да 24.04.07. Т. у **ВІЛЕЙЦЫ** 55513.

ВІДЭАФОТАЗДЫМКА

- Відэаздымка лічбавай в/камерай "Sony" 2000. Ліц №873 МК ад 4.05.2001. Т. у Смаргоні 53916.

ГРУЗАПЕРАВОЗКІ

- А/м Сканія, 12т, 55 м³, рэфрыжэратар, Мерседэс, 1.5т па РБ і СНД. Ліц АЕ №1-7848 МТіК ад 24.06.2003. Т. у Маладзечне 35802, (8-029) 6635801, (8-029) 6635802.

ІНШЫЯ ПАСЛУГІ

- СП "AmericanLogie": зборка камп'ютэраў пад заказ, змяненне канфігурацыі, камплектацыя, абслугоўванне, рамонт. Т. у Маладзечне 30848, (8-029) 6511663. Ліц МП №166 да 23.08.2007.
- Пракат гульнявых прыставак "Sony PS", "Sega DC", відэаплэера, эл.дрылі. Усе гульні без стральбы. Дастаўка. Ліц. ББС №01796 ад 8.05.2001 г.да 8.05.2006 г. Т. у Маладзечне 39379.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

- Дзверы зальныя філянговыя новыя, канапу "Карапуз" б/у. Т. у Вілейцы 59483.
- Сетку Рабіца, карову, сепаратар, сокавыціскалку, УАЗ на запчасткі. Т. у Маладзечне 91472.
- Блокі Г/С, цэглу, **ДРОВЫ** з дастаўкай, дошкі 17х100х1800 з елкі па 125 тыс.руб, 6 м³. Т. у Маладзечне 66534, (8-029) 6362559.

СЕЛЬГАСТЭХНІКУ

- Бульбакапалку конную, магчымая эксплуатацыя з трактарам. Т. у Маладзечне 96637.

БЫТАВУЮ ТЭХНІКУ

- Пральная машына-аўтамат, відэамагнітафон, маразільнік, тэлевізар, магнітафон, аўтамагнітолу. Т. у Вілейцы 58108, (8-029) 6238221.

МЭБЛЮ

- **МЭБЛЮ РБ**. Дастаўка. Ліц. № 260 РВК да 23.08.2007 г. Т. у Вілейцы 53829, (8-029) 6313007.
- Спальню нядорага. Т. у Маладзечне 62204.

ЖЫВЁЛУ

- Кабылу 7 год. Т. у Вілейцы 56998.
- Каня 6,5 гадоў, абучанага. Т. у Вілейцы 51795 пасля 19.00.
- Карову 2–га ацёлу, пакрытую, в. Зімодры Куранецкага с/с Вілейскага р-на. Т. у Вілейцы 46485.
- Карову 5 год. Т. у Вілейцы 32354.
- Карову добрую ў добрыя рукі, чорна-белую. Т. у Вілейцы 44602, 33601.
- Карову, трактар самаробны з прычэпам і навясным. Т. у Маладзечне 30516, (8-029) 6130516.

ІНШАЕ

- Акваланг. Т. у Вілейцы 54437.
- Акварыум з падстаўкай, станцыя 380 В. Т. у Маладзечне 64947.
- Аўтамагнітолу "Блаўпункт", касілку да мотаблока, раскладны веласіпед. Усё б/у. Т. у Маладзечне 50817.
- Бухгалтарскія кнігі, бланачную прадукцыю, канцтавары. Ліц №712 Смаргонскі ГВК ад 21.05.2003. Т. у Смаргоні 33077.

Паважаныя чытачы!

У сувязі з адпускным сезонам, у тым ліку і ў "Рэгіянальнай газеце", гэты нумар выйшаў на 16 старонках.

- **ЖАЛЮЗІ ПРАПАНУЕМ** вертыкальныя, гарызантальныя. Установка, абмер бясплатна. Пасв. №11792 ад 17.02.98.Т. у Вілейцы 59223, (8-029) 6659223.
- Каляску "Джып" вытворчасці Германіі, б/у 1 год. Т. у Маладзечне 65940.
- Кампрэсар. Т. у Маладзечне 37069 (увечары).
- Мабільныя тэлефоны ў асартыменце (б/у). Т. у Маладзечне 75321, (8-029) 6312530.
- Магнітолу Філіпс і мабільны тэлефон Матарола. Усё б/у. Т. у Маладзечне 32942.
- Мотадэльтаплан. Т. у Маладзечне 96634 з 22.00 да 24.00.
- Плыт выратавальны надзімны ПСН-10М, 10 месцаў з дахам. Т. у Вілейцы 58697.
- **ПОМНІКІ** з мармуровай крошкі. Якасць, рэальныя цэны. Маладзечна, вул. Бухаўшчына, 58 (каля Палаца культуры). Т. у Маладзечне 70656.
- Станок дрэваапрацоўчы універсальны. Т. у Вілейцы 56266.
- Тэлефон АОН РУСЬ-25-C-PLUS-(C) з інструкцыяй. Т. у Маладзечне 31685.
- Тэлефон сотавы Алкатель-311, Сіменс А-50. Т. у Маладзечне 42063.
- Узмацняльнік, рэверс, пульт (3х1). Т. У Маладзечне 60190, 34916.
- Чэкі "Жыллё". Т. у Вілейцы 55167.
- Шклопакеты пластыкавыя новыя і б/у. Установка. Нядорага. Тэл. (8-029) 6850232.

КУПЛЮ

- **ФОТААПАРАТЫ**, аб'ектывы, **ГАДЗІННІКІ**, грамафоны, абразы, мэблю, фарфор і іншыя старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 65542, (8029) 6564854.
- Каня любога сытага на мяса. Т. у Ашмянах 42504, Артур.
- Бетонамяшалку. Т. у Вілейцы 53542.
- Імпартны лодачны матор, магчыма няспраўны, 40-60 конскіх сіл. Тэл. (8-029) 6700730.
- Лодку "Прагрэс" або "Днепр". Тэл. (8-029) 6700730.
- Акустычную сістэму Электроніка 100 АС 063, 75 АС 065, 50 АС 061, Гарызонт 100 АС 015, Эстонія 35 АС 021. Т. у Вілейцы 44222.

ЗГУБЛЕНА

- У Вілейцы ля гаражоў згубленая карычневая барсетка з дакументамі на машыну і правы на прозвішча Рабавай Марыны Лявонаўны, пашпарт РБ на Рабава Аляксандра Фёдаравіча. Таго, хто знайшоў, вельмі прашу вярнуць за ўзнагароджанне. Т. у Маладзечне 37528, (8-029) 6576039, (8-029) 6196939.

ПАТРАБУЮЦЦА

- На вытворчую базу ДУП "СПМК-86" на пастаянную работу патрабуецца электразваршчык. Звяртацца па адрасе: Маладзечна, вул. Рабочая, 1. Т. 53501.
- Вальшчыкі леса ўласнай тэхнікай. (8–017) 2915906, (8–029) 6577874.
- Вадзіцелі катэгорыі Д, Е; вальшчык леса, станочнікі. Т. у Вілейцы 53365.
- Дзіцячаму аздараўленчаму лагеру "Гарызонт" на летні сезон тэрмінова патрабуюцца прыбіральшчыцы. Звяртацца: г.п. Радашковічы, т. (8-01773) 95585, 95586.

ШУКАЮ РАБОТУ

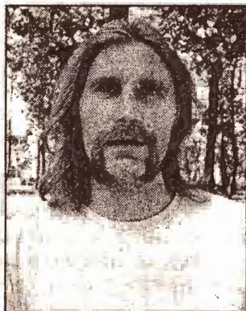
- Сталярна-аддзелачныя работы, якія не патрабуюць ліцэнзіі. Т. у Маладзечне 52506.

ІНШАЕ

- Работа ў Маскве. Рабочыя ўсіх будаўнічых спецыяльнасцей, а таксама featured рознарабочыя. Праца толькі ў дзяржструктурах. Працоўны дагавор. Жыллё бясплатна, рэгістрацыя, аванс, вахта, харчаванне. Дастаўка. Т. (8-029) 6300142.
- Заключу шлюб з чалавекам, які жадае выехаць у **ЗША**. Т. у Маладзечне 51861.

■ ЭКСПРЭС-АПЫТАННЕ ВІЛЯЙЧАН

Ці ведаеце сваіх продкаў?

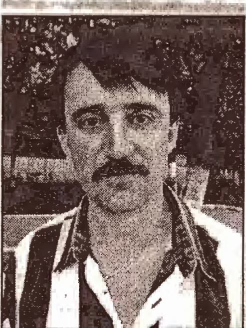
Максім Дземяшкевіч, студэнт-юрыст:

Мае продкі жылі пад Даўгінавам, тады яшчэ пры Польшчы. Я ўжо даўно хачу аднавіць свой радавод. Канешне, ведаю сваіх продкаў, але яшчэ трэба пакапацца ў мінскім архіве. І генеалагічнае дрэва збіраюся нарысаваць.

Наталля Чарапан, намеснік дырэктара па выхаваўчай рабоце школы-інтэрната:

Бабуль і дзядуль ведаю. Мой дзед па бацькавым баку меў свой надзел зямлі, дзе і працаваў. А маміны бацькі з Магілёўшчыны. Яе бацька загінуў падчас Першай Сусветнай вайны.

Юрый Сямёнаў, грузчык камбікормавага завода:

Ведаю толькі да бабуль і дзядуль. Адны былі з Сібіры: дзед памёр у вайну, а бабуля і цяпер жывая. Другія паходзяць з Вілейкі.

Маша Батурава, першакласніца СШ № 4:

Ведаю. І бабуль ведаю, і дзядуль. А яшчэ ў мяне ёсць дзве прабабулі Валі. Адна жыве тут, у Вілейцы, а другая ў Крыме, на радзіме маёй мамы.

Падрыхтавала Яўгенія МАНЦЭВІЧ.

■ НАДВОР'Е

Мінск	2.08	3.08	4.08	5.08
ападкі (на працягу сутак)				
тэмпература,°C днём	+23	+27	+28	+29
ноччу	+15	+19	+18	+18
атмасферны ціск, мм	742	742	742	743
хуткасць ветру, м/сек	2-5	2-5	1-3	1-3

Вільня	2.08	3.08	4.08	5.08
ападкі (на працягу сутак)				
тэмпература,°C днём	+25	+29	+30	+30
ноччу	+15	+19	+19	+20
атмасферны ціск, мм	750	749	749	751
хуткасць ветру, м/сек	2-5	2-5	1-3	1-3

Чытайце праз тыдзень:

Стваральнік «Люду беларускага». Імя гэтага чалавека цесна звязана з жыццём нашага рэгіёну. Ён збіраў матэрыялы аб прафесійнай і духоўнай дзейнасці яго жыхароў і ўсе грошы ад сваёй гаспадаркі траціў на вандроўкі і навуковыя даследванні. Матырыял аб Міхале Федароўскім чытайце ў матэрыяле Алеся Ралаўца.

Гараскоп 4 – 10 жніўня

Авен (21.03–20.04)

І мужчыны, і жанчыны будуць з цікаўнасцю назіраць, як персанажы і ролі ў іх жыццёвай п'есе будуць мяняць сваё амплуа. Вялікія змены ва ўзаемаадносінах яшчэ наперадзе, але закладка і пачатак гэтых перамен пачнецца ўжо з чацвярга. Прыкладна такая ж сітуацыя і ў фінансавай сферы: вы адчуеце "пах грошай".

Цялец (21.04–21.05)

Пастарайцеся не шукаць у паводзінах любімага чалавека "нездаровых" і небяспечных тэндэнцый альбо глыбокага сэнсу. На самой справе ўсё да смешнага проста і добра. Ваша мудрасць – вось залог аптымізму ў прыватнай (асабліва — інтымный) сферы. Праблемы з грашыма яшчэ дадуць аб сабе ведаць, але ўжо ў меншай ступені, чым звычайна.

Блізняты (22.05–21.06)

Жанчыны адчуюць, як растае іх сэрца. І прычынай таму зусім не спякотныя летнія дні, а паводзіны і ўчынкі партнёра. Некаторыя будуць знаходзіцца ў збянтэжанасці: "Што гэта на яго найшло?" Толькі не думайце праяўляць паталагічную цікаўнасць і задаваць гэтае пытанне ўслых. Атрымоўвайце асалоду ад клопатаў і ўвагі.

Рак (22.06–23.07)

Не гуляйце ў Шэрлакаў Холмсаў, спектакля з грандыёзным выкрыццём партнёра не будзе, хутчэй за ўсё, ён вам верны, таму што закаханы ў вас. Завяршыце ўсе пачатыя праекты і смела адпраўляйцеся ў адпачынак, бліжэй да цёплага мора і хуткай ракі. Не выключана, што ў апошнія дні тыдня вы зможаце прыняць некалькі лёсавызначальных рашэнняў.

Леў (24.07–23.08)

Вялікія перажыванні – у чацвер. Магчымы фінал нейкага цыклу на рабоце, які адбярэ ўсе надзеі на поспех. Праблемы ў бізнесе могуць дасягнуць піку і прывядуць вас да роспачы. Жаданне кінуць усё будзе галоўным. Але... Вашы суседзі па Задыяку, Рак і Дзева, цярпенне якіх будзе бязмежным, могуць навучыць вас выжываць.

Дзева (24.08–23.09)

Увесь перыяд – вымушаная бяздзейнасць. Вам нічога іншага не застаецца, як заняцца самааналізам. Пакіньце ўбаку быт і марнасць. Гэта асабліва тычыцца жанчын. Хаця б на нейкі перыяд перастаньце драіць, шараваць, прыбіраць свой дом. Палянуйцеся, пачытайце, паглядзіце на свет вакол вас, і гэты тыдзень вам падасца раем.

Шалі (24.09–23.10)

Тыдзень адзначыцца тым, што адбудзецца рэзкая змена як фізічнага і эмацыянальнага стану, так і фінансавай абстаноўкі. Гэты перыяд будзе ці не самым паспяховым за апошнія тыдні. Пятніца прынясе вам некалькі прыемных сюрпрызаў. Магчымы кароткачасовыя вандроўкі дзелавога характару да "патрэбных" людзей.

Скарпіён (24.10–22.11)

Нават самым закаханым Скарпіёнам лепш крыху, а можа, нават увесь перыяд, правесці ў адноснай далечыні ад партнёра. Вы будзеце схільны патрабаваць немагчымае і капрызіць. Паўпрыватная-паўдзелавая паездка, што плануецца, можа пашырыць далягляды вашага бізнесу і прынесці грошы, скарыстайце яе цалкам.

Стралец (23.11–21.12)

Пастарайцеся не заўважаць дробязей, "бытавухі" і нязначных праблем. Накіруйце свае намаганні на нешта стваральнае, новае, нестандартнае. Магчыма з'яўленне ў вашым акружэнні новых цікавых людзей, на погляды і разважанні якіх трэба звярнуць увагу. Старайцеся часцей выбірацца за горад. І выдатны настрой – гарантаваны.

Казярог (22.12–20.01)

Прааналізуйце свае ўзаемаадносіны са светам і людзьмі з пункту гледжання мэтазгоднасці іх у вашым жыцці. Магчыма, неабходна ўнесці некаторыя карэктывы, паколькі частка адносін патрабуе рэарганізацыі, а частка – спынення. З пятніцы многія "навальніцы" сціхнуць, а невялікая дэпрэсія знікне зусім. Усё будзе добра.

Вадалей (21.01–19.02)

Вы можаце адпачыць і папесціцца ў кампаніі прыемнага чалавека, да якога адчуваеце шчырую сімпатыю. Вы шмат і добра папрацавалі, крыху стаміліся і нават раздражняльныя. Таму ўсё, што вам зараз трэба – з карысцю спажыць час і грошы. Перыяд прыгодны для блізкіх адносін з дзецьмі.

Рыбы (20.02–20.03)

Вам зноў давядзецца наладжваць дыялог са сваім арганізмам. Адным Рыбам не хапае рэгулярных клопатаў пра здароўе, а іншыя – занадта недаверлівыя. У справах непераадольны застой – што б вы ні спрабавалі распачаць, будзе марна. Вярніцеся да старых праектаў. Магчымы сваркі з любімым чалавекам ці старэйшымі сваякамі.

Рэгіянальная газета
Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Ніна МАНЦЭВІЧ.
Пасведчанне № 227
Галоўны рэдактар Аляксандр МАНЦЭВІЧ
Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёну і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Тыраж 10070 экз.
Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска), 63369 (ведамасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі.
У розніцу – цана свабодная. № 31 (432) 1.8.2003. РУП «Друкарня «Перамога», Міністэрства інфармацыі РБ. 222310, Маладзечна, вул. Таўлая,11.
Зак. № 2460. Падпісана ў друк у 13.00 31.7.2003
Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а. Тэлефоны/факс: (01773) 6-96-67, 5-38-41 (рэклама), 5-07-99
E-mail: regionnews@promedia.by, http://regionnews.promedia.by

Прыём дробных аб'яў

Маладзечна Вялікі Гасцінец, 68а. Тэл. **69667, 53841.**
Вілейка вул. Вадап'янава, 23, капіравальны цэнтр «Парус». Тэл. **55284.**
Вілейка вул. 17 Верасня, 30, пошта. Тэл. **55233, 55539.**
Смаргонь вул. Танкістаў, 8, рэдакцыя «Новой газеты Сморгони». Тэл. **33077.**
Смаргонь вул. Танкістаў, 1, аддзяленне сувязі №2 Смаргоні. Тэл. **22211.**
Чысць вул. Зялёная, 4, магазін «Канцкласік». Тэл. **99172.**

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: **Астравец** – 01591, **Ашмяны** – 01593, **Валожын** – 01772, **Вілейка** – 01771, **Маладзечна** – 01773, **Мінск** – 017, **Мядзел** – 01797, **Смаргонь** – 01592

Разліковы рахунак №3012164030006 у філіяле ААТ Белзнешэканамбанк» у Маладзечне, код 211, атрымальнік ТАА Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета», УНН 600288444